

สถาบันราชานุกูลมีความยินดีเผยแพร่ข้อมูล องค์ความรู้ นี้แก่ผู้สนใจ
การนำข้อมูลจากเว็บไซต์นี้ไปใช้เพื่อการศึกษา วิจัย
หรือเผยแพร่ต่อเพียงบางส่วน หรือทั้งหมด
กรุณาอ้างอิง “ชื่อเจ้าของผลงาน” เป็นแหล่งที่มาของข้อมูล

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ประสิทธิผลของโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัว
ของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล

The Effectiveness of computerized program for Vineland adaptive behavior scale
(VABS) in psychological section, Rajanukul institute

โดย

นายประเสริฐ จุฑา	นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการพิเศษ
นางสาวจันทน์ มุ่งเขตกลาง	นักจิตวิทยาคลินิกปฏิบัติการ
นางสาวอัจฉิมา ศิริพิบูลย์ผล	นักจิตวิทยาคลินิกปฏิบัติการ
นางสาวปราณี ทัศวิไล	นักจิตวิทยาคลินิกปฏิบัติการ

สถาบันราชานุกูล

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

2553

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบความถูกต้อง ความครบถ้วน และระยะเวลาการประมวลผล ระหว่างการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล กับการใช้คู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ (2) ศึกษาความคิดเห็นของนักจิตวิทยาคลินิก ต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย (1) นักจิตวิทยาคลินิกจากโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ และสถาบันราชานุกูล ที่ใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล จำนวน 5 คน และ (2) ระเบียบข้อมูลการสัมภาษณ์ของแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ของผู้รับบริการจำนวน 10 ราย เลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เก็บข้อมูลในช่วงเดือนมิถุนายน 2553 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ (1) โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ที่กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ได้พัฒนาขึ้น ประกอบด้วยกิจกรรมที่ให้นักจิตวิทยาคลินิกใช้ลงข้อมูล วันเดือนปีที่ทดสอบ วันเดือนปีเกิดของผู้รับการทดสอบ และผลรวมคะแนนดิบแต่ละด้านย่อยของแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ จำนวน 9 ด้านสำหรับผู้รับการทดสอบอายุ 6 ปีขึ้นไป และจำนวน 11 ด้านสำหรับผู้รับการทดสอบอายุต่ำกว่า 6 ปี (2) แบบประเมินความถูกต้อง ความครบถ้วน และระยะเวลาการประมวลผลการทดสอบของโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล และ (3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักจิตวิทยาคลินิกต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Wilcoxon signed ranks test

ผลการศึกษาพบว่า (1) โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ให้ความถูกต้องและความครบถ้วนเป็นร้อยละ 100 เมื่อเทียบกับการประมวลผลโดยใช้คู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ และระยะเวลาเฉลี่ยของการประมวลผลการทดสอบโดยใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล น้อยกว่าการใช้คู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (2) คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักจิตวิทยาคลินิกต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ สถาบันราชานุกูล

Abstract

The objectives of this descriptive research were to study the effectiveness of computerized program of Vineland adaptive behavior scale (VABS) of Rajanukul institute's psychological section, and to find out the opinions of psychologist who have used the computerized program of Vineland adaptive behavior scale (VABS) of Rajanukul institute's psychological section.

The population and subjects of the study were selected with purposive sampling from the psychologists of Rajanukul institute and Yuwapasartwaithayopatham hospital, and 10 patients' records of Vineland adaptive behavior scale. The research instruments included : (1) the computerized program of Vineland adaptive behavior scale (VABS) of Rajanukul institute's psychological section, (2) the record of Vineland adaptive behavior: interview survey form to evaluate the effectiveness of computerized program of Vineland adaptive behavior scale (VABS) of Rajanukul institute's psychological section, and (3) the questionnaire to survey the psychologists' opinions to the computerized program of Vineland adaptive behavior scale (VABS) of Rajanukul institute's psychological section. The instruments were tested for content validity by expert panel. The data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and Wilcoxon signed ranks test.

The result of research:

1. The effectiveness of the computerized program of Vineland adaptive behavior scale (VABS) of Rajanukul institute's psychological section was 100% in both correctness and completeness by comparing with the manual scoring process. The mean time of the scoring process of the computerized program of Vineland adaptive behavior scale (VABS) of Rajanukul institute's psychological section was significantly lower than the mean time of the manual scoring process at .05 level.

2. The mean score of psychologists' opinion to the computerized program of Vineland adaptive behavior scale (VABS) of Rajanukul institute's psychological section was in high level of agreement.

Key words: Effectiveness, Computerized program, Vineland adaptive behavior scale (VABS), Rajanukul institute

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.ปรีชา วิหคโต รศ.ดร.สมพงษ์ แต่งตาด และ ผศ.พันธนิษฐ์ วิหคโต ที่กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิด และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณ นางสาวชนิสสา เวชวิรุฬห์ นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการพิเศษ สถาบันราชานุกูล นางสาวอำไพ ทองเงิน นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานจิตวิทยา โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ และนางอภิรัตน์ เกวลิน นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานจิตวิทยา โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ ที่กรุณาสละเวลาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณ คณะกรรมการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย สถาบันราชานุกูลทุกท่านที่อำนวยความสะดวกในการทำวิจัยและการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

คณะผู้วิจัย
กันยายน 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ของการวิจัย	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ภาวะบกพร่องทางสติปัญญา	10
การตรวจวินิจฉัยทางจิตวิทยาคลินิก	14
เครื่องมือประเมินภาวะบกพร่องทางพัฒนาการและสติปัญญา	15
แบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์	16
กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
3 วิธีดำเนินการวิจัย	24
รูปแบบการวิจัย	24
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	24
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	25
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
การวิเคราะห์ข้อมูล	38
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	46
สรุปผลการวิจัย	46
อภิปรายผล	49
ข้อเสนอแนะ	52
เอกสารอ้างอิง	53
ภาคผนวก	
- รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	
- แบบสอบถามการวิจัยเรื่องประสิทธิผลของโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ (Vineland adaptive behavior scale: VABS) กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล	
- คู่มือการใช้และตัวอย่างโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ (Vineland adaptive behavior scale: VABS) กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลทั่วไปของ กลุ่มตัวอย่าง	40
2 จำนวนและร้อยละของคะแนนความครบถ้วนและความถูกต้องของผลลัพธ์ของ โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล เทียบกับการประมวลผลโดยใช้คู่มือสำหรับ แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์	41
3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ของระยะเวลา (นาที) ที่ใช้ในการประมวลผลแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ ระหว่าง การใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์ แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล กับการใช้คู่มือสำหรับแบบประเมิน พฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์	43
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักจิตวิทยาคลินิกต่อการใช้ โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล	44

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

ภาวะบกพร่องทางสติปัญญา เป็นภาวะที่มีพัฒนาการบกพร่องเริ่มตั้งแต่วัยเด็ก ทำให้มีข้อจำกัดใน 2 ด้าน คือด้านสติปัญญาและการปรับตัวทางสังคม การตรวจวินิจฉัยภาวะบกพร่องทางด้านสติปัญญานั้นจึงต้องประเมินใน 2 ด้านด้วยกันคือ 1) ความสามารถทางด้านสติปัญญา และ 2) ความสามารถทางการปรับตัวทางสังคม สำหรับการประเมินความสามารถในการปรับตัวทางสังคมนั้น กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ได้ใช้แบบประเมินวุฒิภาวะทางสังคมของไวน์แลนด์ (Vineland social maturity scale: VSMS) เพื่อประเมินความสามารถดังกล่าว ต่อมาในปี พ.ศ. 2550 กลุ่มงานจิตวิทยาสถาบันราชานุกูล ได้นำแบบประเมินพฤติกรรมปรับตัวของไวน์แลนด์ (Vineland adaptive behavior scale: VABS) มาใช้แทนแบบประเมินวุฒิภาวะทางสังคมของไวน์แลนด์

แบบประเมินพฤติกรรมปรับตัวของไวน์แลนด์นี้ เป็นแบบประเมินความสามารถในการปรับตัวทางสังคมที่นิยมใช้ทั่วโลก พัฒนาขึ้นโดย Sara S. Sparrow, David A. Balla, และ Domenic V. Cicchetti ในปี พ.ศ. 2527 จากแบบประเมินวุฒิภาวะทางสังคมของไวน์แลนด์ ซึ่งพัฒนาขึ้นโดย Edgar A. Doll ในปี พ.ศ. 2508 ในปี พ.ศ. 2542 ภาวินี อ่อนนาค ได้นำแบบประเมินพฤติกรรมปรับตัวของไวน์แลนด์มาปรับใช้เป็นครั้งแรก ในการวิจัยเรื่องการดัดแปลงแบบวัดพฤติกรรมปรับตัวของไวน์แลนด์สำหรับเด็กก่อนวัยเรียนในเขตกรุงเทพฯ ต่อมาในปี พ.ศ. 2547 โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ นำแบบประเมินดังกล่าวมาปรับปรุงใช้ในกลุ่มผู้ป่วยออทิสติก แบบประเมินพฤติกรรมปรับตัวของไวน์แลนด์นี้ประกอบด้วยพฤติกรรมปรับตัวจำนวน 4 ด้าน แต่ละด้านยังแบ่งเป็นด้านย่อย ๆ อีก ดังนี้ 1) ด้านการติดต่อสื่อสาร (Communication domain) แบ่งเป็น 3 ด้านย่อย คือ การรับรู้และเข้าใจภาษา (Receptive) การแสดงออกทางภาษา (Expressive) และการเขียน (Written) 2) ด้านกิจวัตรประจำวัน (Daily living skills domain) แบ่งเป็น 3 ด้านย่อย คือ กิจกรรมส่วนบุคคล (Personal) การทำงานบ้าน (Domestic) และพฤติกรรมในชุมชน (Community) 3) ด้านการเข้าสังคม (Socialization domain) แบ่งเป็น 3 ด้านย่อย คือ การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (Interpersonal relationships) การเล่นและการใช้เวลาว่าง (Play and leisure time) และทักษะการจัดการ (Coping skills) และ 4) ด้านทักษะการเคลื่อนไหว (Motor Skills Domain) แบ่งเป็น 2 ด้านย่อย คือ การทำงานของกล้ามเนื้อใหญ่ (Gross) และการทำงานของกล้ามเนื้อเล็ก (Fine)

ปัญหาหนึ่งของการใช้แบบประเมินพฤติกรรมปรับตัวของไวน์แลนด์ ได้แก่ ทำอย่างไร นักจิตวิทยาคลินิกจึงจะประมวลผลการทดสอบดังกล่าวให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จากปัญหาการวิจัยดังกล่าวแล้วข้างต้น มีความเป็นมาและความสำคัญ ใน 5 ประเด็นต่อไปนี้ 1) สภาพที่พึงประสงค์ 2) สภาพปัจจุบัน 3) สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น 4) ความพยายามในการแก้ปัญหา และ 5) แนวทางแก้ไขสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ในการประมวลผลแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ของกลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ดังนี้

1.1 สภาพที่พึงประสงค์ของการประมวลผลการทดสอบสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

สภาพที่พึงประสงค์ของการประมวลผล สำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ ของกลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล คือการพัฒนานวัตกรรมด้านการประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ สำหรับนักจิตวิทยาคลินิก กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ซึ่งเป็นการพัฒนานวัตกรรม/เทคโนโลยี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

1.2 สภาพปัจจุบันของการประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

สภาพปัจจุบันของการประมวลผลการทดสอบ สำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์นั้น นักจิตวิทยาคลินิกต้องดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ อย่างน้อย 11 ใน 15 ขั้นตอนดังนี้

1) คำนวณหาอายุจริงของผู้รับการทดสอบ โดยนำเอาวัน / เดือน / ปีที่ทดสอบ ลบด้วยวัน / เดือน / ปีเกิดของผู้รับการทดสอบ ได้อายุจริงเป็น วัน / เดือน / ปี

2) นำคะแนนดิบของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละข้อของแต่ละด้านย่อย มาบวกเข้าด้วยกัน ได้เป็นคะแนนดิบรวมของพฤติกรรมการปรับตัวของแต่ละด้านย่อย (Subdomains) รวม 11 ด้าน กรณีผู้รับการทดสอบอายุน้อยกว่า 6 ปี หรือรวม 9 ด้าน กรณีผู้รับการทดสอบอายุมากกว่า 6 ปี

3) นำคะแนนดิบรวมของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านย่อยที่ได้ ไปกรอกในช่องคะแนนดิบ (Raw score) ในระเบียบข้อมูลการสัมภาษณ์ของแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ (Vineland adaptive behavior : interview survey form) ของแต่ละด้านย่อย

4) นำคะแนนดิบรวมของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านย่อยบวกเข้าด้วยกัน ได้เป็นคะแนนดิบรวมของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้าน (Domains) รวม 4 ด้าน กรณีผู้รับการทดสอบอายุน้อยกว่า 6 ปี หรือรวม 3 ด้าน กรณีผู้รับการทดสอบอายุมากกว่า 6 ปี

5) นำคะแนนดิบรวมของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านที่ได้ ไปเทียบหาคะแนนมาตรฐาน (Standard scores) ของแต่ละด้าน จาก Table B.1 Domain standard scores สำหรับด้านทักษะการเคลื่อนไหว (motor skills) กรณีที่ผู้รับการทดสอบอายุเกิน 6 ปี ให้เปิดเทียบหาจาก Table 5.3 Estimated standard scores corresponding to motor skills ในคู่มือสำหรับแบบประเมินแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ (Interview edition survey form manual)

6) นำคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมกรรมการปรับตัวแต่ละด้านที่ได้บวกเข้าด้วยกัน ได้เป็นคะแนนมาตรฐานรวม (Sum of domain standard scores) แล้วนำคะแนนมาตรฐานรวมที่ได้ไปเทียบหาคะแนนมาตรฐานพฤติกรรมกรรมการปรับตัวในภาพรวม (Adaptive behavior composite) จาก Table B.2 Standard scores for adaptive behavior composite ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

7) นำคะแนนดิบรวมของพฤติกรรมกรรมการปรับตัวแต่ละด้านย่อยที่ได้ ไปเทียบหาระดับพฤติกรรมกรรมการปรับตัว (Adaptive level) จาก Table B.8 Adaptive levels for subdomains ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

8) นำคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมกรรมการปรับตัวแต่ละด้าน และคะแนนมาตรฐานพฤติกรรมกรรมการปรับตัวในภาพรวมที่ได้ ไปเทียบหาระดับพฤติกรรมกรรมการปรับตัวจาก Table B.6 Adaptive levels for domains and adaptive ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

9) นำคะแนนดิบรวมของพฤติกรรมกรรมการปรับตัวแต่ละด้านย่อยที่ได้ ไปเทียบหาอายุพัฒนาการ (Age equivalent) จาก Table B.11. Age equivalents for subdomains ในหนังสือคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

10) นำคะแนนดิบรวมของพฤติกรรมกรรมการปรับตัวแต่ละด้านที่ได้ ไปเทียบหาอายุพัฒนาการ จาก Table B.10 Age equivalents corresponding to domain raw scores ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

11) กำหนดหาอายุพัฒนาการของพฤติกรรมกรรมการปรับตัวในภาพรวม โดยแปลงอายุพัฒนาการของแต่ละด้านที่มีหน่วยเป็นปีให้มีหน่วยเป็นเดือน โดยคูณด้วย 12 แล้วนำผลลัพธ์ที่ได้ไปบวกกับหน่วยที่เป็นเดือนอยู่แล้ว แล้วจึงนำอายุพัฒนาการของแต่ละด้านที่แปลงหน่วยเป็นเดือนแล้วนั้นบวกเข้าด้วยกัน แล้วหารด้วย 4 กรณีที่ผู้รับการทดสอบอายุต่ำกว่า 6 ปี หรือหารด้วย 3 กรณีที่ผู้รับการทดสอบอายุ 6 ปีขึ้นไป หากผลลัพธ์ที่ได้มีเศษเท่ากับหรือมากกว่า 5 ให้ปัดเศษขึ้น แล้วจึงนำผลลัพธ์ที่ได้แปลงกลับไปเป็นปีอีกครั้ง โดยหารด้วย 12 ผลลัพธ์ที่ได้แสดงถึงอายุพัฒนาการของพฤติกรรมกรรมการปรับตัวในภาพรวม

12) หาค่าจุดแข็งและจุดอ่อน (Strengths and weakness) ของพฤติกรรมกรรมการปรับตัวแต่ละด้าน รวม 4 ด้าน กรณีผู้รับการทดสอบอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี หรือรวม 3 ด้าน กรณีผู้รับการทดสอบอายุมากกว่าหรือเท่ากับ 6 ปี โดยบวกคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมกรรมการปรับตัวแต่ละด้านเข้าด้วยกัน ได้เป็นคะแนนมาตรฐานรวม นำผลลัพธ์ที่ได้ไปหารด้วยจำนวนด้านที่นำมาบวกเข้าด้วยกัน ได้เป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานการปรับตัวรวม แล้วนำคะแนนมาตรฐานของแต่ละด้านไปลบด้วยค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานการปรับตัวรวมที่คำนวณได้ แล้วจึงนำผลต่างที่ได้ไปเทียบกับค่าความต่างมาตรฐาน จาก Table B.14 Strengths and weakness : values needed for statistical significance ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

13) เปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมกรรมการปรับตัวแต่ละด้าน ทีละคู่ (Pairwise comparisons) โดยนำคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมกรรมการปรับตัวแต่ละด้านมาลบกัน ทีละคู่ แล้วนำผลต่างที่ได้ไปเทียบกับค่าความต่างมาตรฐานจาก Table B.16 Domain pairwise comparison: statistical significance ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

14) หากำช่วงระดับความเชื่อมั่น (Bands of error หรือ Confidence levels) ของพฤติกรรมกรรมการปรับตัวแต่ละด้านและพฤติกรรมกรรมการปรับตัวในภาพรวม โดยนำคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมกรรมการปรับตัวแต่ละด้านและคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมกรรมการปรับตัวในภาพรวม ไปเทียบหาช่วงระดับความเชื่อมั่นที่ระดับ 90, 95, หรือ 99 จาก Table B.3 Bands of error ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

15) หากำตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile rank) และค่าตำแหน่งแบบสแตนไนน์ (Stanines) ของพฤติกรรมกรรมการปรับตัวแต่ละด้านและพฤติกรรมกรรมการปรับตัวในภาพรวม โดยนำคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมกรรมการปรับตัวแต่ละด้านและพฤติกรรมกรรมการปรับตัวในภาพรวม ไปเทียบหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ และค่าตำแหน่งแบบสแตนไนน์ จาก Table B.4 National percentile ranks and stanines ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

จากขั้นตอนทั้งหมด 15 ขั้นตอนของการประมวลผลของแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์นั้น นักจิตวิทยาคลินิกต้องดำเนินการอย่างน้อย 11 ขั้นตอน คือขั้นตอนที่ 1 – 11 หากจะวิเคราะห์และแปลผลการทดสอบให้ละเอียดยิ่งขึ้น นักจิตวิทยาคลินิกต้องดำเนินการให้ครบทั้ง 15 ขั้นตอน

1.3 สภาพปัญหาในการประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

สภาพปัญหาในการประมวลผลการทดสอบ สำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ ที่ยังไม่มีการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ ตามสภาพที่พึงประสงค์ จะส่งผลให้ 1) ใช้เวลานานในการประมวลผลการทดสอบเนื่องจากต้องมีการคำนวณอย่างน้อย 6 แห่ง และต้องเทียบค่าจากคู่มืออย่างน้อย 29 แห่ง และ 2) เสี่ยงต่อการเกิดความผิดพลาดคลาดเคลื่อนในการเทียบค่าต่าง ๆ จากคู่มือและในการคิดคำนวณหาค่าอายุและผลรวมของค่าต่าง ๆ ดังกล่าว จึงส่งผลทำให้นักจิตวิทยาคลินิกผู้ทดสอบต้องใช้เวลาในการประมวลผลการทดสอบดังกล่าว เพราะต้องละเอียดรอบคอบในการเทียบค่าและการคำนวณค่าต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้การประมวลผลเป็นไปอย่างถูกต้อง

1.4 ความพยายามแก้ปัญหาในการประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

แม้สภาพที่พึงประสงค์ของการประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ของกลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล คือการพัฒนานวัตกรรมด้านการประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

นักจิตวิทยาคลินิกผู้ใช้แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ได้แก้ไขปัญหาในการประมวลผลโดยการตรวจสอบซ้ำ (Double check) ในแต่ละขั้นตอน และลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นลง ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในข้อ 1.2

1.5 แนวทางแก้ไขในการประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

แนวทางแก้ไขในการประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์สำหรับนักจิตวิทยาคลินิก กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ด้วยชุดโปรแกรมคอมพิวเตอร์

การพัฒนาโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ด้วยคอมพิวเตอร์ เป็นความพยายามแก้ปัญหาของการประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์เพื่อให้การประมวลผลเป็นไปอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และรวดเร็ว ในต่างประเทศได้สร้างโปรแกรมที่เรียกว่า Vineland-II survey forms assist scoring and reporting software เพื่อช่วยในการประมวลผลการทดสอบดังกล่าวให้เป็นไปได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และครบถ้วน

ดังนั้น จากปัญหาของการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ทำอย่างไรจึงจะประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ทำให้ผู้วิจัยหวังว่าการนำโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ดังกล่าวมาใช้ จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาดังกล่าวแล้วข้างต้นได้

2. วัตถุประสงค์

2.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล

2.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

2.2.1 เพื่อเปรียบเทียบความถูกต้อง ความครบถ้วน และระยะเวลาการประมวลผลการทดสอบ ระหว่างการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล กับการประมวลผลโดยใช้คู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

2.2.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักจิตวิทยาคลินิก ต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล

3. สมมติฐานของการวิจัย

3.1 โปรแกรมประมวลผลแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล สามารถประมวลผลและแสดงค่าผลลัพธ์ได้ถูกต้อง ครบถ้วน และรวดเร็ว

3.2 นักจิตวิทยาคลินิกมีความคิดเห็นต่อการใช้โปรแกรมประมวลผล สำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ในระดับเห็นด้วย-เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 รูปแบบการวิจัย

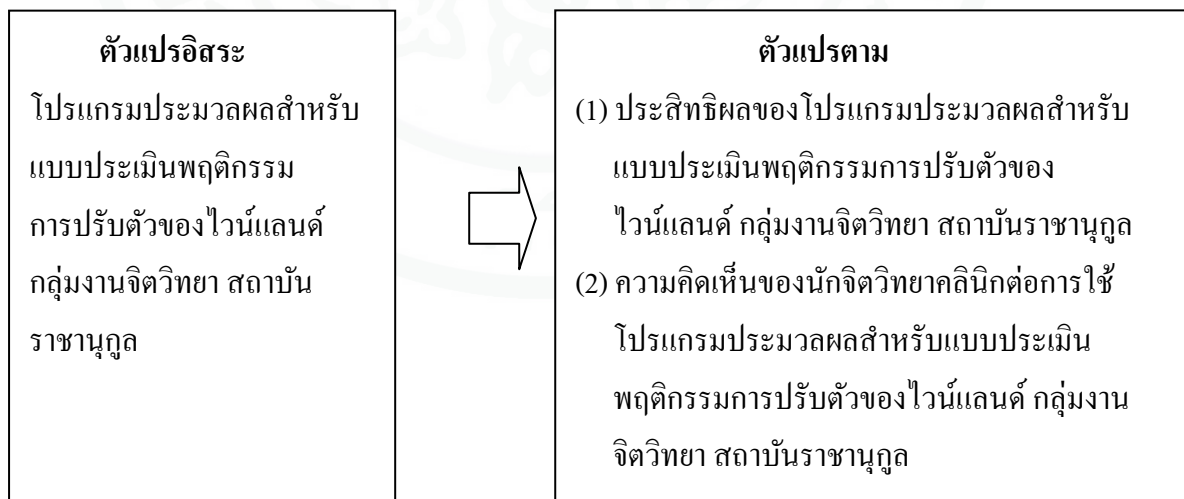
เป็นการวิจัยเชิงวิจัยและพัฒนา

4.2 ตัวแปรของการวิจัย

ตัวแปรของการวิจัย จำแนกเป็น ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ดังนี้

4.2.1 ตัวแปรอิสระ (Independence variable) ได้แก่ โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล

4.2.2 ตัวแปรตาม (Dependence variable) ได้แก่ (1) ประสิทธิภาพของโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล และ (2) ความคิดเห็นของนักจิตวิทยาคลินิกต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ดังภาพต่อไปนี้

4.3 เนื้อหา

เนื้อหาที่นำมาทำการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ซึ่งใช้ใน การทดสอบของกลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล

4.4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.4.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ (1) นักจิตวิทยาคลินิกจากสถาบันราชานุกูลและ โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ ที่ใช้แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ และใช้ โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบัน ราชานุกูล จำนวน 11 ราย และ (2) ระเบียบข้อมูลการสัมภาษณ์ของแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของ ไวน์แลนด์ของผู้รับบริการที่ได้รับการประเมินด้วยแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ จาก นักจิตวิทยาคลินิก กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล จำนวน 30 ราย

4.4.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบประสิทธิผลของโปรแกรมประมวลผล สำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล คือ (1) นักจิตวิทยาคลินิกจากสถาบันราชานุกูลและจากโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ ที่ใช้แบบประเมิน พฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ และใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการ ปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล จำนวน 5 ราย ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง และ (2) ระเบียบข้อมูลการสัมภาษณ์ของแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ของผู้รับบริการที่ ได้รับการประเมินด้วยแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ จากนักจิตวิทยาคลินิก กลุ่มงาน จิตวิทยา สถาบันราชานุกูล จำนวน 10 ราย ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง

4.5 ระยะเวลาในการทำวิจัย ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2553 ถึง เดือนมิถุนายน 2553

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของ ไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล มีนิยามศัพท์เฉพาะดังต่อไปนี้

5.1 แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ หมายถึง แบบทดสอบสำหรับใช้ประเมิน พฤติกรรมกรรมการปรับตัวทางสังคม ฉบับ Interview edition, survey form พัฒนาขึ้นโดย Sparrow, Balla และ Cicchetti ในปี พ.ศ. 2527 ใช้ประเมินทักษะในการดำรงชีวิตของบุคคลตั้งแต่อายุ 0 ปี – 18 ปี 11 เดือน ประกอบด้วยข้อคำถาม 297 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

5.1.1 ด้านการติดต่อสื่อสาร (Communication domain) แบ่งเป็น 3 หัวข้อย่อย คือ 1) ด้าน การรับรู้และเข้าใจภาษา (Receptive) 2) ด้านการแสดงออกทางภาษา (Expressive) และ 3) ด้านการเขียน (Written)

5.1.2 ด้านกิจวัตรประจำวัน (Daily living skills) แบ่งเป็น 3 หัวข้อย่อย คือ 1) ด้านกิจกรรมส่วนบุคคล (Personal) 2) ด้านการทำงานบ้าน (Domestic) และ 3) ด้านพฤติกรรมในชุมชน (Community)

5.1.3 ด้านการเข้าสังคม (Socialization domain) แบ่งเป็น 3 หัวข้อย่อย คือ 1) ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (Interpersonal relationships) 2) ด้านการเล่นและการใช้เวลาว่าง (Play and leisure time) และ 3) ด้านทักษะการจัดการ (Coping skills)

5.1.4 ด้านทักษะการเคลื่อนไหว (Motor skill domain) แบ่งเป็น 2 หัวข้อย่อย คือ 1) ด้านการทำงานของกล้ามเนื้อใหญ่ (Gross) และ 2) ด้านการทำงานของกล้ามเนื้อเล็ก (Fine)

5.2 โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล หมายถึง โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปที่กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูลพัฒนาขึ้น เพื่อประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ ประกอบด้วยกิจกรรมที่ให้ผู้ผู้ชั่งข้อมูลวัน/เดือน/ปีที่ทดสอบ วัน/เดือน/ปีเกิด และผลรวมคะแนนดิบในแต่ละด้านย่อยจำนวน 9 ด้านสำหรับผู้รับการทดสอบอายุ 6 ปีขึ้นไป และจำนวน 11 ด้านสำหรับผู้รับการทดสอบอายุต่ำกว่า 6 ปี

5.3 ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถของโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ในการประมวลผลและแสดงค่าผลลัพธ์ของรายการต่อไปนี้ได้ถูกต้อง ครบถ้วน และรวดเร็ว

- 1) การคำนวณอายุเป็น ปี-เดือน-วัน
- 2) การรวมคะแนนดิบในแต่ละด้าน
- 3) การเทียบหาคะแนนมาตรฐานในแต่ละด้าน
- 4) การกิดคะแนนรวมจากคะแนนมาตรฐานแต่ละด้าน
- 5) การเทียบหาคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมการปรับตัวในภาพรวม
- 6) การเทียบหาค่าระดับพฤติกรรมการปรับตัว
- 7) การเทียบหาอายุพัฒนาการ (Age equivalent) และการคำนวณหาอายุพัฒนาการของพฤติกรรมการปรับตัวในภาพรวม
- 8) การหาจุดอ่อนและจุดแข็ง (Strengths and weakness) ของแต่ละด้าน
- 9) การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนระหว่างด้านที่ละคู่ (Pairwise comparisons)
- 10) การหาค่าช่วงความเชื่อมั่น (Bands of error / Confidence levels)
- 11) การหาค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ของแต่ละด้าน
- 12) การหาค่าตำแหน่งแบบสแตนไนน์ (Stanines) ของแต่ละด้าน

6. ประโยชน์ของการวิจัย

นักจิตวิทยาคลินิกมีโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อใช้ในการประมวลผลแบบทดสอบดังกล่าว

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของ ไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้าตำรา เอกสาร วารสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำเสนอเป็นลำดับดังนี้

1. ภาวะบกพร่องทางสติปัญญา
2. การตรวจวินิจฉัยทางจิตวิทยาคลินิก
3. เครื่องมือประเมินภาวะบกพร่องทางพัฒนาการและสติปัญญา
4. แบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์
5. กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ภาวะบกพร่องทางสติปัญญา (Intellectual disability)

ภาวะบกพร่องทางสติปัญญา เป็นภาวะที่มีพัฒนาการบกพร่องซึ่งทำให้มีข้อจำกัดด้านสติปัญญา การเรียนรู้ และการปรับตัวในการดำรงชีวิตประจำวัน ในปัจจุบันนิยมใช้คำว่า ภาวะบกพร่องทางสติปัญญา แทนภาวะปัญญาอ่อน

1.1 ความหมายภาวะบกพร่องทางสติปัญญา

องค์การอนามัยโลก (WHO, 1985 อ้างถึงใน Beime-Smith, 1998; WHO, 1992) ให้ความหมายภาวะบกพร่องทางสติปัญญา ว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการคือ 1) ความสามารถทางสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย (ระดับเขาว์ปัญญาเท่ากับ 70 หรือต่ำกว่า) และ 2) ขาดความสามารถในการปรับตัวในสังคม โดยเกณฑ์การวินิจฉัยภาวะบกพร่องทางสติปัญญาโดย WHO ต้องมีครบทั้ง 2 องค์ประกอบ

DSM IV (1994) ให้คำจำกัดความว่าภาวะบกพร่องทางสติปัญญาหมายถึงภาวะที่เกิดจากความผิดปกติทางสติปัญญา ซึ่งเกิดขึ้นในระยะพัฒนาการของสมองตั้งแต่บุคคลนั้นปฏิสนธิจนถึงอายุ 18 ปี โดยปรากฏความผิดปกติในความสามารถด้านสติปัญญา (Intellectual function) และพฤติกรรมการปรับตัว (Adaptive behavior) ซึ่งประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญรวมกัน 3 ประการ คือ

1. ความสามารถทางสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญ คือ IQ ต่ำกว่า 70
2. ความสามารถในการปรับตัวบกพร่องอย่างน้อย 2 ใน 10 ด้าน คือ

2.1 การสื่อความหมาย (Communication) หมายถึงความสามารถในการเข้าใจและการแสดงออกเกี่ยวกับข้อมูล สื่อสารผ่านพฤติกรรมที่เป็นสัญลักษณ์และไม่เป็นสัญลักษณ์

2.2 การดูแลตนเอง (Self care) หมายถึงทักษะที่ประกอบด้วยการรับประทานอาหาร การแต่งตัว การทำความสะอาดร่างกาย การเข้าห้องน้ำ และสุขอนามัยอื่น ๆ ทั่วไป

2.3 การดำรงชีวิตในบ้าน (Home living) หมายถึงการปฏิบัติตามกิจวัตรประจำวันในบ้าน อาจรวมถึงการทำความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อม และการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

2.4 ทักษะทางสังคม (Social skills) หมายถึงพฤติกรรมทางสังคมที่เหมาะสม เช่น การแสดงความยินดี การให้ความร่วมมือกับผู้อื่น และการเล่นอย่างเหมาะสม

2.5 การใช้บริการสาธารณะ (Community uses) หมายถึงการใช้สาธารณสมบัติอย่างเหมาะสม ซึ่งครอบคลุมถึงการเดินทาง การจับจ่ายสินค้า การใช้บริการชุมชน เช่น โรงเรียน ห้องสมุด และโรงพยาบาล

2.6 การควบคุมตนเอง (Self direction) หมายถึงการสร้างทางเลือกสำหรับตนเองในการปฏิบัติต่าง ๆ เช่น การเรียนรู้ การปฏิบัติตามตารางที่กำหนดไว้ และการปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

2.7 สุขอนามัยและความปลอดภัย (Health and safety) หมายถึง การดำรงชีวิตของตนเองให้เป็นสุข ควบคุมการบริโภคอย่างเหมาะสม บอกรักษาและป้องกันตัวเองจากโรคภัย

2.8 การเรียนรู้ทางวิชาการที่ใช้ในชีวิตประจำวัน (Functional academics) หมายถึงความสามารถในการรับรู้ทางสติปัญญา และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเรียน เช่น การเขียน การอ่าน การคำนวณพื้นฐาน เป็นต้น โดยในการเรียนนี้ไม่ได้เน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ แต่อยู่ที่การรับรู้และการนำทักษะทางวิชาการไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2.9 การใช้เวลาว่าง (Leisure) หมายถึงความสนใจในด้านนันทนาการและการใช้เวลาว่าง ซึ่งสะท้อนถึงความพอใจส่วนบุคคลเกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่คนทั่วไปกระทำอย่างเหมาะสมกับวัย

2.10 การทำงาน (Work) หมายถึงอาจเป็นงานที่ทำเต็มเวลาหรือบางเวลา หรือการเป็นอาสาสมัครทำงานในชุมชนนั้น ๆ ทักษะที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ประสิทธิภาพในการทำงาน การตรงต่อเวลา และการยอมรับคำวิจารณ์ เป็นต้น

3. แสดงอาการก่อนอายุ 18 ปี

American association on mental deficiency (AAMD) ให้ความหมายภาวะบกพร่องทางสติปัญญา ว่าหมายถึงภาวะที่ความสามารถทางสติปัญญา และพฤติกรรมปรับตัวต่ำกว่าปกติอย่างชัดเจน ซึ่งเกิดขึ้นในระยะพัฒนาการตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงอายุ 18 ปี ซึ่งพฤติกรรมปรับตัวในที่นี้ หมายถึง วุฒิภาวะการเรียนรู้ ความสามารถในการดูแลตัวเองได้ และความสามารถปรับตัวในสังคม

American association on mental retardation (AAMR) ให้ความหมายภาวะบกพร่องทางสติปัญญา ว่าหมายถึงการแสดงออกของหน้าที่ทางสติปัญญาอย่างจำกัดในการดำเนินชีวิตในเหตุการณ์ต่างๆ ทั้งด้านการประยุกต์และการพัฒนาทักษะ เช่น การสื่อสาร การดูแลตัวเอง การดำรงชีวิตในบ้าน ทักษะทาง

สังคม การอยู่ในชุมชน การดูแลสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของตัวเอง การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และการทำงาน ซึ่งความบกพร่องดังกล่าวนี้จะแสดงให้เห็นก่อนอายุ 18 ปี

กล่าวโดยสรุป ภาวะบกพร่องทางพัฒนาหรือสติปัญญา เป็นภาวะที่มีพัฒนาการบกพร่องเริ่มตั้งแต่วัยเด็ก ทำให้มีข้อจำกัดด้านสติปัญญาการเรียนรู้และการปรับตัวในการดำรงชีวิตประจำวัน ภาวะดังกล่าวนี้ไม่ใช่โรค แต่เนื่องจากมีพยาธิสภาพต่างๆ จึงทำให้พัฒนาการบกพร่อง

1.2 ความชุก

พบผู้บกพร่องทางสติปัญญาร้อยละ 1-3 ของประชากรทั่วไป ในประเทศไทย Dr. Allen Stroller จากองค์การอนามัยโลกสำรวจไว้เมื่อ ปี พ.ศ. 2500 พบผู้บกพร่องทางสติปัญญาร้อยละ 1 ของประชากร ปี พ.ศ.2531-2532 โรงพยาบาลราชานุกูล สำรวจใน 5 ภาค ของประเทศไทย จำนวนประชากร 221,928 คน พบผู้บกพร่องทางสติปัญญา ร้อยละ 0.4 ของประชากร การสำรวจสภาวะสุขภาพจิตคนไทย โดยกรมสุขภาพจิต (พ.ศ. 2542) พบจำนวนผู้บกพร่องทางสติปัญญาในเขตกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 1.83 และในเขตภูมิภาค ร้อยละ 1.3 (อุดม เพชร สังกักร, 2545) และการสำรวจระดับเชาวน์ปัญญาของเด็กไทย ในโครงการพัฒนาการแบบองค์รวมของเด็กไทย พ.ศ.2545 ด้วยแบบวัด TONI III ซึ่งเป็นแบบคัดกรองสติปัญญาในด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial intelligence) ในเด็กอายุ 6 - 13 ปี จำนวน 3,135 คน พบว่า ร้อยละ 4.1 มีระดับเชาวน์ปัญญาต่ำกว่า 70 และในเด็กอายุ 13- 18 ปี จำนวน 3,150 คน พบว่าร้อยละ 7.8 มีระดับเชาวน์ปัญญาต่ำกว่า 70

1.3 อาการและอาการแสดง

นพวรรณ ศรีวงศ์พานิช (2553) ได้กล่าวถึงอาการและอาการแสดงของผู้ที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญาว่า ได้แก่ พัฒนาการช้า ภาวะบกพร่องทางสติปัญญาถึงรุนแรงมากเท่าใด อาการพัฒนาช้ายิ่งปรากฏให้เห็นเร็วขึ้นเท่านั้น โดยเฉพาะผู้ที่บกพร่องทางสติปัญญาระดับรุนแรงจะพบว่าเด็กมีพัฒนาการช้าตั้งแต่ขวบปีแรก ส่วนผู้ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเล็กน้อย อาจไม่แสดงอาการพัฒนาการช้า แต่จะพบปัญหาการเรียนเมื่อเริ่มเรียนในระดับอนุบาลหรือประถมศึกษา ร้อยละ 40-70 ของผู้บกพร่องทางสติปัญญามีปัญหาพฤติกรรมหรือปัญหาจิตเวช ผู้บกพร่องทางสติปัญญาอาจมีลักษณะผิดปกติต่างๆ (Dysmorphic features) ให้เห็นชัดเจน เช่น กลุ่มอาการดาวน์

1.4 ประเภทและลักษณะทางคลินิก

DSM-IV ได้แบ่งความรุนแรงของภาวะบกพร่องทางสติปัญญาเป็น 4 ระดับ ดังนี้

1. ภาวะบกพร่องทางสติปัญญา ระดับรุนแรงมาก พัฒนาการล่าช้าชัดเจนตั้งแต่เล็กๆ ทั้งในด้านประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว อาจจะมีอาการช่วยเหลือตนเองได้บ้าง แต่ต้องอาศัยการฝึกอย่างมาก ส่วนใหญ่พบว่ามีพยาธิสภาพ ต้องการการดูแลตลอดเวลา ตลอดชีวิต แม้จะเป็นผู้ใหญ่แล้วก็ตาม

2. ภาวะบกพร่องทางสติปัญญา ระดับรุนแรง พบความผิดปกติของพัฒนาการ ตั้งแต่ขวบปีแรก มักมีพัฒนาการล่าช้าทุกด้าน โดยเฉพาะพัฒนาการด้านภาษา สื่อความหมายได้เพียงเล็กน้อย หรือพูดไม่ได้เลย บางรายเริ่มพูดได้เมื่อเข้าสู่วัยเรียน มีปัญหาในการเคลื่อนไหว ในบางรายพบพยาธิสภาพ มากกว่า 1 อย่าง มีทักษะการป้องกันตนเองน้อย มีความจำกัดในการดูแลตนเอง ทำงานง่ายๆ ได้ ส่วนใหญ่ ต้องการการดูแลอย่างใกล้ชิดหรือต้องช่วยในทุกๆด้านอย่างมาก ตลอดชีวิต

3. ภาวะบกพร่องทางสติปัญญา ระดับปานกลาง มักได้รับการวินิจฉัยตั้งแต่วัย ก่อนเรียน เมื่ออายุประมาณ 2- 3 ปี โดยพบว่า มีพัฒนาการล่าช้าในด้านภาษา อาจมีความแตกต่างของระดับ ความสามารถในการด้านต่างๆ เช่น กลุ่มอาการดาวน์ล่าช้าในการใช้ภาษา กลุ่มอาการวิลเลียม (Williams syndrome) บกพร่องในทักษะการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับมิติสัมพันธ์ (Visuo - spatial processing skills) และ บางรายมีความสามารถทางภาษาเด่น ในบางรายพบพยาธิสภาพชัดเจน กลุ่มอาการดาวน์และกลุ่มอาการ โครโมโซมเอกซ์เปราะมักมีภาวะบกพร่องทางสติปัญญาในระดับนี้ ปัจจุบันทำแผนผังของยีน (Gene mapping) บริเวณวิกฤต (Critical region) บนโครโมโซมคู่ที่ 21 ของกลุ่มอาการดาวน์ได้ สามารถบอกว่ายีน ในตำแหน่งใดควบคุมลักษณะความผิดปกติใด และพบความสัมพันธ์ของ FMR- 1 protein ที่ขาดในกลุ่ม อาการโครโมโซมเอกซ์เปราะกับภาวะบกพร่องทางสติปัญญา ผู้ที่บกพร่องทางสติปัญญา ระดับปานกลาง สามารถเรียนได้ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-3 ในวัยเรียนมักต้องการการจัดการศึกษาพิเศษ สามารถเรียนรู้การ เดินทางตามลำพังได้ในสถานที่ที่คุ้นเคย ใช้ชีวิตในชุมชนได้ดีทั้งการดำรงชีวิตและการงาน แต่ต้องการ ความช่วยเหลือปานกลาง ตลอดชีวิต ประมาณร้อยละ 20 ดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยตนเอง

4. ภาวะบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย มักได้รับการวินิจฉัยเมื่อเด็กเข้าสู่วัยเรียนแล้ว เนื่องจากในวัยก่อนเรียนพัฒนาทักษะทางสังคมและการสื่อความหมายได้เพียงพอ ส่วนใหญ่ เรียนได้ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือสูงกว่า เมื่อเป็นผู้ใหญ่สามารถทำงาน แต่งงาน ดูแลครอบครัวได้ แต่ อาจต้องการความช่วยเหลือบ้างเป็นครั้งคราวเมื่อมีปัญหาชีวิตหรือหน้าที่การงาน มักไม่พบสาเหตุทางพยาธิ วิทยา ส่วนใหญ่จะสัมพันธ์กับปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจสถานะยากจนหรือด้อยโอกาส ซึ่งแสดงให้เห็นถึง ความสำคัญของปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมที่มีผลต่อภาวะบกพร่องทางสติปัญญา

1.5 ความผิดปกติที่พบร่วมด้วย

นพวรรณ ศรีวงศ์พานิช (2553) ได้กล่าวถึงความผิดปกติที่พบร่วมด้วยของผู้ที่มีภาวะ บกพร่องทางสติปัญญาว่า พบความผิดปกติทางจิตเวชในผู้ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ร้อยละ 45 ซึ่งสูง กว่าประชากรทั่วไป ความผิดปกติเหล่านี้จะพบบ่อยขึ้นเมื่อความรุนแรงของภาวะบกพร่องทางสติปัญญา มากขึ้น ส่วนใหญ่เป็นปัญหาพฤติกรรม ความผิดปกติที่พบ ได้แก่ ชน สมาธิสั้น พบร้อยละ 8-15 พฤติกรรมทำร้ายตนเอง ร้อยละ 3-15 นอกจากนี้ยังพบพฤติกรรมก้าวร้าว กระตุ่นตนเอง เช่น ตบมือ เขย่งเท้า คือ เกเร พบ โรคอารมณ์สับสนแปรปรวนร้อยละ 1-3.5 และ โรคจิตเภท (Schizophrenia) ร้อยละ 3

1.6 การวินิจฉัย

นพวรรณ ศรีวงศ์พานิช (2553) ได้กล่าวถึงการวินิจฉัยภาวะบกพร่องทางสติปัญญาไว้ว่า การวินิจฉัยภาวะบกพร่องทางสติปัญญาในเด็กอายุน้อยกว่า 3 ปีค่อนข้างลำบาก เนื่องจากมีข้อจำกัดของเครื่องมือประเมินสติปัญญาในเด็กเล็ก การวินิจฉัยภาวะบกพร่องทางสติปัญญาทำได้โดยการซักประวัติ ตรวจร่างกาย ตรวจประเมินพัฒนาการ การประเมินระดับสติปัญญาและพฤติกรรมการปรับตัว

2. การตรวจวินิจฉัยทางจิตวิทยาคลินิก (Clinical psychodiagnostic assessment)

การตรวจวินิจฉัยทางจิตวิทยาคลินิก หมายถึง งานที่นักจิตวิทยาคลินิกใช้ความรู้ความสามารถทางจิตวิทยาคลินิกในการปฏิบัติงานกับผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยใน และบุคคลทั่วไปขององค์กรภาครัฐ เอกชน และชุมชน เป็นลักษณะงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจวินิจฉัยแยกโรค การศึกษาพฤติกรรมทั้งในส่วนที่เป็นศักยภาพและพยาธิสภาพทางจิตใจ กลไกที่มา หรือสาเหตุของปัญหาทางจิตเวช สุขภาพจิต และพฤติกรรมผิดปกติอันเนื่องมาจากพยาธิสภาพทางสมอง ตลอดจนลักษณะบุคลิกภาพและระดับเชาวน์ปัญญา โดยใช้แบบทดสอบทางจิตวิทยาคลินิกที่เป็นมาตรฐาน

คณะกรรมการวิชาชีพสาขาจิตวิทยาคลินิก (สมทรง สุวรรณเลิศ, ชารา ชินะกาญจน์, เสถลักษณ์ สุวรรณไมตรี, ภัทรธะ แจ่มศิริเจริญ, และ ยุวดี ชอบพัฒนา. 2552) ได้กำหนดขั้นตอนในการตรวจวินิจฉัยทางจิตวิทยาคลินิกไว้ดังนี้

1. วางแผนและตัดสินใจเลือกเครื่องมือทดสอบทางจิตวิทยาคลินิกให้เหมาะสม ตามวัยและลักษณะอาการหรือปัญหาของผู้รับบริการ โดยการวิเคราะห์ ศึกษาจากทะเบียนประวัติและใบปรึกษาโรค
2. เตรียมเครื่องมือทดสอบทางจิตวิทยาคลินิกพร้อมอุปกรณ์และสถานที่สำหรับการทดสอบ
 - 2.1 เลือกเครื่องมือทดสอบทางจิตวิทยาคลินิกตามวัตถุประสงค์ในการตรวจวินิจฉัย
 - 2.2 จัดสภาพแวดล้อมให้มีบรรยากาศที่ดีมีแสงสว่างพอเหมาะ อากาศถ่ายเทได้สะดวกและปราศจากเสียงรบกวน เพื่อให้ผู้รับบริการเกิดความรู้สึกผ่อนคลายและร่วมมือในการทดสอบ ตลอดจนคำนึงถึงความปลอดภัยของนักจิตวิทยาคลินิก เช่น การไม่นั่งในมุมหรือทิศทางที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น
 - 2.3 จัดเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ในการทดสอบ เช่น ดินสอ ยางลบ นาฬิกาจับ เวลา ฯลฯ
3. สร้างสัมพันธภาพกับผู้รับบริการ
 - 3.1 สังเกตพฤติกรรมของผู้รับบริการจากสีหน้า ท่าทาง การเคลื่อนไหว น้ำเสียงของคำพูด และการแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก
 - 3.2 สร้างความคุ้นเคยกับผู้รับบริการ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการทดสอบด้วยการเริ่มต้นทักทาย แสดงท่าที่เป็นมิตร พร้อมกับแนะนำตนเอง
 - 3.3 บอกวัตถุประสงค์ของการทดสอบทางจิตวิทยาคลินิก
4. ทดสอบด้วยเครื่องมือทดสอบทางจิตวิทยาคลินิก
5. สัมภาษณ์ผู้รับบริการเพิ่มเติม เพื่อนำข้อมูลมาประกอบในการวิเคราะห์ผลการทดสอบ

6. วิเคราะห์และแปลผลการทดสอบทางจิตวิทยาคลินิก

6.1 แปลผลตามเกณฑ์มาตรฐานของเครื่องมือแต่ละชนิด

6.2 วิเคราะห์ผลร่วมกับข้อมูลทั้งหมดของผู้รับบริการ เพื่อวินิจฉัยทางจิตวิทยาคลินิก

7. ประชุมปรึกษาวิเคราะห์ผลการทดสอบกับนักจิตวิทยาคลินิกในหรือนอกหน่วยงาน

8. เขียนรายงานผลการตรวจวินิจฉัยทางจิตวิทยาคลินิก

8.1 สรุปผลการตรวจวินิจฉัยทางจิตวิทยาคลินิก โดยเรียบเรียงข้อมูลและผลการวิเคราะห์

จาก

- การสังเกตพฤติกรรม

- การสัมภาษณ์ทางจิตวิทยาคลินิก

- การทดสอบด้วยเครื่องมือทดสอบทางจิตวิทยาคลินิก

8.2 เขียนรายงานตามแบบรายงานผลการตรวจวินิจฉัยทางจิตวิทยาคลินิกตามตัวอย่างที่

กำหนดในภาคผนวก

9. รายงานผลการตรวจวินิจฉัยทางจิตวิทยาคลินิก แนวทางการช่วยเหลือและการบำบัดทางจิตวิทยาแก่ผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง

10. เสนอผลการตรวจวินิจฉัยทางจิตวิทยาคลินิก ในที่ประชุมตัดสินโรค (Case conference ถ้ามี) เพื่อประกอบการวินิจฉัยทางจิตเวช และวางแผนการช่วยเหลือ

3. เครื่องมือประเมินภาวะบกพร่องทางพัฒนาการและสติปัญญา

3.1 เครื่องมือประเมินภาวะบกพร่องทางสติปัญญา

การทดสอบสติปัญญามีวัตถุประสงค์เพื่อทราบข้อมูลในการวินิจฉัยแยกโรคและระดับสติปัญญา ระดับความสามารถในการเข้ารับการบำบัดทางจิตวิทยา และวิธีการใช้สติปัญญาในการปรับตัวและแก้ปัญหาดังต่าง ๆ แบบทดสอบสติปัญญา ประกอบด้วย

1.1 Stanford-Binet intelligence scales

1.2 The Arthur point scale of performance tests

1.3 Wechsler scales

1.3.1 Wechsler intelligence scale for children, third edition (WISC III)

1.3.2 Wechsler intelligence scale for children revised (WISC-R)

1.3.3 Wechsler adult intelligence scale (WAIS)

1.3.4 Wechsler preschool and primary scale of intelligence (WPPSI)

1.3.5 Wechsler abbreviated scale of intelligence (WASI)

1.4 Woodcock-Johnson test of cognitive abilities

1.5 Cognitive assessment system (CAS)

1.6 Comprehensive test of nonverbal intelligence (CTONT)

1.7 Draw-A-Person: A quantitative scoring

1.8 Progressive matrices test

1.9 คู่มือประเมินเชาวน์ปัญญาเด็กอายุ 2-15 ปี (ฉบับกรมการแพทย์)

3.2 เครื่องมือประเมินภาวะบกพร่องทางพัฒนาการ

การทดสอบพัฒนาการมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจวินิจฉัยเด็กที่มีปัญหาพัฒนาการล่าช้า และ การให้ความช่วยเหลือ ตั้งแต่ระยะเริ่มแรกได้ แบบทดสอบพัฒนาการ ได้แก่

2.1 Bayley scales of infant development

2.2 Denver developmental screening test (DDST)

2.3 Gesell developmental schedules

2.4 Griffit developmental test

2.5 Vineland social maturity scales / Vineland adaptive behavior scale

4. แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ (Vineland adaptive behavior scale)

Vineland adaptive behavior scale (VABS) เป็นแบบประเมินชุดหนึ่งที่นิยมใช้ในหลายประเทศทั่วโลก พัฒนาขึ้นโดย Sara S. Sparrow, David A. Balla, และ Domenic V. Cicchetti ในปี พ.ศ. 2527 จากแบบประเมินความสามารถพฤติกรรมทางสังคม Vineland social maturity scale (VSMS) ของ Edgar A. Doll ที่สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2508 ในปี พ.ศ. 2542 ภาวิณี อ่อนนาค ได้นำ Vineland adaptive behavior scale (VABS) มาปรับใช้เป็นที่แรกในงานวิจัยเรื่องการคัดแปลงแบบวัดพฤติกรรมกรรมการปรับตัว VABS สำหรับเด็กก่อนวัยเรียนในเขตกรุงเทพฯ และในปี พ.ศ. 2547 โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ นำมาปรับปรุงใช้ในกลุ่มผู้ป่วยออทิสซึม (Autism)

4.1 ลักษณะทั่วไป

VABS ประกอบด้วยพฤติกรรมกรรมการปรับตัวจำนวน 261 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน (Domains) แต่ละด้านแบ่งเป็นด้านย่อย (Subdomains) (Sara S. Sparrow, David A. Balla, และ Domenic V. Cicchetti, 1984) ดังนี้

1. ด้านการติดต่อสื่อสาร (Communication domain) แบ่งเป็น 3 ด้านย่อย คือ
 - 1.1 ด้านการรับรู้และเข้าใจภาษา (Receptive)
 - 1.2 ด้านการแสดงออกทางภาษา (Expressive)
 - 1.3 ด้านการเขียน (Written)
2. ด้านกิจวัตรประจำวัน (Daily living skills domain) แบ่งเป็น 3 ด้านย่อย คือ
 - 2.1 ด้านกิจกรรมส่วนบุคคล (Personal)
 - 2.2 ด้านการทำงานบ้าน (Domestic)

- 2.3 ด้านพฤติกรรมในชุมชน (Community)
- 3. ด้านการเข้าสังคม (Socialization domain) แบ่งเป็น 3 ด้านย่อย คือ
 - 3.1 ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (Interpersonal relationships)
 - 3.2 ด้านการเล่นและการใช้เวลาว่าง (Play and leisure time)
 - 3.3 ด้านทักษะการจัดการ (Coping skills)
- 4. ด้านทักษะการเคลื่อนไหว (Motor skills domain) แบ่งเป็น 2 ด้านย่อย คือ
 - 4.1 ด้านการทำงานของกล้ามเนื้อขนาดใหญ่ (Gross)
 - 4.2 ด้านการทำงานของกล้ามเนื้อเล็ก (Fine)

4.2 คุณสมบัติผู้สัมภาษณ์

แบบทดสอบนี้ใช้ได้กับนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือบุคลากรอาชีพอื่นที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและผ่านการอบรมเป็นการเฉพาะ มีประสบการณ์ด้านการตรวจวินิจฉัยรายบุคคล และการแปลผลการทดสอบทางจิตวิทยา มีความรู้พื้นฐานด้านพัฒนาการของมนุษย์ พฤติกรรม การทดสอบ และการวัด เข้าใจในบุคคลพิการ

ผู้สัมภาษณ์ควรได้รับการฝึกอบรมเทคนิคการสัมภาษณ์ การดำเนินการและการแปลผลแบบวัด Vineland adaptive behavior scale และควรเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกระทงต่างๆ ใน Vineland และการให้คะแนน ตลอดจนมีบุคลิกภาพที่กระตุ้นและเสริมสร้างให้ผู้สัมภาษณ์เกิดความรู้สึกสบายใจ สะดวกใจในการตอบคำถาม

4.3 ลักษณะของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องเป็นบุคคลที่คุ้นเคยกับพฤติกรรมของเด็กมากที่สุด สามารถรู้พฤติกรรมของเด็กในทุกด้าน แต่บางครั้งถ้าผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ทราบในพฤติกรรมทุกด้านของเด็ก การใช้ผู้ให้สัมภาษณ์มากกว่า 1 คน อาจเป็นสิ่งจำเป็น แต่อย่างน้อยที่สุดผู้ให้สัมภาษณ์ควรจะรู้พฤติกรรมของเด็กโดยสมบูรณ์ทุกด้าน ถึงอย่างไรก็ตามควรพยายามหาผู้ให้สัมภาษณ์ที่คุ้นเคยกับกิจกรรมต่างๆ ที่เด็กทำในทุกด้านเพราะ National standardization sample และ Supplementary norm group ไม่มีข้อมูลที่มาจากผู้ให้สัมภาษณ์หลายคน

4.4 การเตรียมตัวสัมภาษณ์

1. กรอกข้อมูลในหน้าปกของแบบบันทึกให้สมบูรณ์
2. หาจุดเริ่มต้นในแต่ละด้านของทักษะตามอายุจริง/อายุสมอง หรืออายุทางสังคม
3. วงกลมล้อมรอบจุดเริ่มต้นในอายุนั้นของทักษะแต่ละด้าน
4. ทบทวนรายการทักษะและเกณฑ์การให้คะแนนที่จะใช้ในการสัมภาษณ์

4.5 การดำเนินการสัมภาษณ์

วิธีการประเมินของแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ ใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด เวลาที่ใช้ประเมินประมาณ 20-60 นาที ประกอบด้วยขั้นตอนในการประเมิน คือ

1. สร้างสัมพันธภาพกับผู้ให้สัมภาษณ์ โดย (1) ปรับวิธีการสัมภาษณ์ถ้าจำเป็น (2) มองสบตาอย่างเหมาะสมขณะสัมภาษณ์ (3) เอ่ยชื่อผู้ให้สัมภาษณ์และเอ่ยชื่อเด็ก เมื่อไรก็ตามที่เหมาะสมขณะสัมภาษณ์ (4) กระตือรือร้น ให้กำลังใจ และไม่ตัดสินเอง

2. บอกจุดมุ่งหมายในการสัมภาษณ์แก่ผู้ให้สัมภาษณ์ว่า เพื่อเป็นการช่วยให้เข้าใจว่าเด็กสามารถดูแลตัวเองและเข้าได้กับผู้อื่นอย่างไร มีการโต้ตอบต่อสิ่งที่ผู้ให้สัมภาษณ์หรือผู้อื่นกระทำอย่างไร รวมทั้งดูพัฒนาการในการพึ่งตนเองและความรับผิดชอบทางสังคม และบอกผู้ให้สัมภาษณ์ว่า (1) ไม่มีคำตอบใดถูกหรือผิด (2) แต่ละคนทำสิ่งที่แตกต่างกันตามอายุ (3) จุดมุ่งหมายไม่ใช่แค่ดูเพียงว่าเด็กสามารถทำได้เท่านั้น แต่เพื่อดูว่าสิ่งที่ทำได้นั้นทำเป็นปกติหรือเป็นนิสัยหรือไม่ และถ้าไม่ทำเป็นปกติหรือเป็นนิสัย ก็คิดว่าทำได้เป็นบางครั้งหรือทำได้บางส่วน หรือทำไม่ได้เลย หรือคิดว่าเคยทำได้มาก่อนแต่ตอนนี้โตเกินไปจึงไม่ทำหรือไม่ทำอีกต่อไปเพราะเหตุผลอื่น

4.6 คำแนะนำทั่วไป

1. แต่ละข้อคำถามของ Vineland ใช้สำหรับวัดการกระทำที่ทำเป็นปกติหรือเป็นนิสัย ไม่ใช่เพียงแต่สามารถทำได้ ให้คะแนนตามเกณฑ์ และบันทึกไว้ในช่องหมายเหตุ ถ้าเด็กสามารถทำกิจกรรมนั้นได้แต่ไม่ทำ

2. ไม่อ่านหรือให้ผู้ให้สัมภาษณ์อ่านรายการทักษะต่างๆ ควรเริ่มต้นสัมภาษณ์โดยใช้คำถามทั่วไปและไล่ถามเพิ่มเติมเมื่อจำเป็น เพื่อให้ได้ข้อมูลตามต้องการ

3. ดำเนินการสัมภาษณ์เรียงตามทักษะ : สื่อความหมาย, ทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน, ทักษะทางสังคม, ทักษะการเคลื่อนไหวและพฤติกรรมปรับตัวไม่ดี โดยทำแต่ละทักษะให้เสร็จสมบูรณ์ก่อนดำเนินการสัมภาษณ์ทักษะถัดไป

4. ควรรู้ว่ารายการทักษะข้อใดมีความสัมพันธ์กัน แล้วปรับคำถามและไล่ถามให้ครอบคลุมทุกรายการทักษะนั้น

5. ดำเนินการสัมภาษณ์อย่างน้อยที่สุด 5 นาทีก่อนให้คะแนนในรายการใดๆ จะช่วยสร้าง rapport และทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ค่อยสนใจคะแนนที่กำลังให้

6. ให้ผู้ให้สัมภาษณ์บอกตัวอย่างของทักษะที่เด็กทำหรือไม่ทำ ทำให้เฉพาะเจาะจง ต้องตัดสินใจว่าคำตอบใดของผู้ให้สัมภาษณ์ที่สามารถให้คะแนนได้เมื่อถามคำถามทั่วไป และรายการใดที่ไม่สามารถให้คะแนนได้ถ้าไม่ได้ถามต่อไป

4.7 เกณฑ์การให้คะแนน

4.7.1 การให้ 2 คะแนน

- 1) กระทำสิ่งนั้นได้เป็นที่น่าพอใจในอดีตและทำเป็นจรรยาบรรณ
- 2) กระทำสิ่งนั้นเป็นครั้งคราว แต่เมื่อไรก็ตามที่มีโอกาสเกิดขึ้น เด็กจะกระทำสิ่งนั้นเป็นประจำ เช่น กระโดดข้าม ต่อรูปปริศนาได้สมบูรณ์หรือข้ามถนน

3) การกระทำที่ทำได้เป็นที่น่าพอใจในอดีต แต่ตอนนี้โตเกินกว่าที่จะทำ เช่น บอกให้พาไปห้องน้ำ แต่ต้องทำการสืบสวนถ้าเด็กไม่ทำกิจกรรมที่เหมาะสมกับอายุต่อไป เช่น เด็กเคยจัดโต๊ะอาหารได้เองและทำเป็นกิจวัตรโดยไม่ต้องเตือน ตอนอายุ 7 ขวบ แต่พออายุ 12 ปี จะจัดโต๊ะอาหารต่อเมื่อเตือนเท่านั้น ดังนั้นเด็กควรจะได้คะแนน 2 สำหรับการจัดโต๊ะอาหารโดยไม่ต้องเตือนตอนอายุ 7 ขวบ แต่ควรจะได้คะแนน 0 ในกิจกรรมเดียวกันตอนอายุ 12 ปี

4) กระทำสิ่งนั้นเป็นปกติ แต่ทำในวิธีการที่แตกต่างออกไปเนื่องจากความพิการ ตัวอย่างเช่น ใช้ภาษาท่าทางในคนที่มีความบกพร่องในการได้ยินและใช้อักษรเบรลในคนที่มีความบกพร่องด้านการเห็น

4.7.2 การให้ 1 คะแนน

- 1) ปรากฏการกระทำในทักษะนั้นออกมา ตัวอย่างเช่น กำลังเริ่มเดินขึ้นบันได แต่ยังคงมีคลานขึ้นเป็นบางครั้ง
- 2) กระทำสิ่งนั้นได้บางครั้งเท่านั้น ยังทำไม่ได้ทุกครั้ง ตัวอย่างเช่น ปูเตียงได้เป็นที่น่าพอใจเป็นบางครั้งคราวเท่านั้น ยังทำไม่ได้ทุกครั้ง
- 3) กระทำสิ่งนั้นได้บางส่วน ตัวอย่างเช่น บอกที่อยู่ได้แต่ไม่ครบ เช่น ไม่มีจังหวัด
หมายเหตุ : มีบางข้อไม่อนุญาตในการให้คะแนน 1 ให้ทำตามนั้น

4.7.3 การให้ 0 คะแนน

ให้ 0 คะแนน ถ้าไม่เคยหรือไม่ใครจะทำการกระทำนั้น หรือ

- 1) ยังเด็กเกินไปที่กระทำกิจกรรมนั้น
- 2) กิจกรรมนั้นอยู่เหนือความสามารถของเด็ก
- 3) เด็กสามารถทำกิจกรรมนั้น แต่ไม่ค่อยจะทำ
- 4) เพราะความพิการทางร่างกายหรือการรับรู้ความรู้สึกเป็นข้อห้ามในการกระทำกิจกรรม ตัวอย่างเช่น ความพิการทางร่างกายเป็นข้อห้ามจากการเล่นกีฬา
- 5) กิจกรรมนั้นอยู่เหนือความสามารถทางกายของเด็ก ตัวอย่างเช่น เด็กยังไม่สูงพอที่จะเหยียบถึงที่ถีบจักรยาน จึงยังขี่จักรยานไม่ได้
- 6) เด็กไม่ได้รับอนุญาตให้กระทำกิจกรรมนั้น ตัวอย่างเช่น โทรศัพท์
- 7) เด็กไม่เคยถูกขอให้ทำกิจกรรมนั้น ตัวอย่างเช่น จัดโต๊ะอาหาร
- 8) คนอื่นกระทำสิ่งนั้นให้เด็กเสมอ ตัวอย่างเช่น จัดเตียง ผูกรองเท้า
- 9) กิจกรรมนั้นยังไม่ได้ถูกเริ่มต้น เช่น การฝึกขับถ่าย หรือพยายาม เช่น การกินอาหารแข็ง
- 10) เด็กยังไม่ได้รับการสอนให้ทำกิจกรรมนั้น เช่น มารยาทขณะรับประทานอาหาร

อาหาร

- 11) เด็กไม่รู้ถึงความจำเป็นของกิจกรรมนั้น เช่น การปฏิบัติตามกฎความปลอดภัย
- 12) เด็กไม่กระทำกิจกรรมนั้นเพราะขาดความสนใจ เช่น การเล่นเกม
- 13) เด็กยังไม่เคยมีเหตุผลที่จะกระทำกิจกรรมนั้น เช่น การใช้โทรศัพท์สาธารณะ
- 14) เด็กไว้วางใจให้ผู้เลี้ยงกระทำกิจกรรมนั้น เช่น การหาเพื่อน

หมายเหตุ : ให้คะแนน 0 ถ้าเด็กไม่ทำกิจกรรมโดยไม่คำนึงถึงเหตุผล

4.7.4 การให้คะแนน N

การที่เด็กไม่ทำกิจกรรมนั้นมีเพียงเหตุผลเดียวเท่านั้นที่จะให้คะแนน N คือ การขาดโอกาส เนื่องจากสิ่งแวดล้อมที่อยู่ไม่มีสิ่งนั้น และจะได้รับอนุญาตให้คะแนน N ได้ต่อเมื่อในรายการนั้นพิมพ์คำว่า อาจให้คะแนน N เท่านั้น ถ้ายังเด็กเกินกว่าที่จะใช้โทรศัพท์ ถึงแม้จะไม่มีโทรศัพท์ ก็ให้คะแนน 0 แทนที่จะให้คะแนน N

4.7.5 การให้คะแนน DK (ผู้ตอบไม่รู้ว่เด็กกระทำกิจกรรมนั้นได้หรือไม่)

การให้คะแนน DK ให้เฉพาะในกรณีที่กิจกรรมนั้นปกติเกิดขึ้นในสถานการณ์ที่ผู้ให้คำตอบไม่เคยมีโอกาสดังกล่าว เช่น ที่โรงเรียนหรือห้องสมุด

คะแนน 0 ถ้าพฤติกรรมนั้นควรเกิดขึ้นในที่อาศัยของเด็ก แต่ผู้เลี้ยงดูไม่รู้ว่เด็กพฤติกรรมนั้นหรือไม่

ตัวอย่างที่ได้จากการซักถามผู้ให้คำตอบในข้อก่อนๆ อาจนำมาใช้เพื่อช่วยเตือนความจำผู้ตอบเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กในคำถามนั้น ในการเจาะลึกเพื่อหาคำตอบ

4.8 การคิดคะแนน

แบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ ได้กำหนดแนวทางการคิดคะแนนไว้ดังนี้

1. หา Basal items และ Ceiling items

- Basal items คือข้อคำถามที่ได้คะแนนเท่ากับ 2 จำนวน 7 ข้อคำถามติดต่อกันลงไป
- Ceiling items คือข้อคำถามที่ได้คะแนนเท่ากับ 0 จำนวน 7 ข้อคำถามติดต่อกันขึ้นไป

2 ให้คะแนน 2 ในทุกข้อคำถามก่อน Basal item

3 ให้คะแนน 0 ในทุกข้อคำถามหลัง Ceiling item

4 รวมคะแนนดิบ 2, 1, 0, DK และ N ในแต่ละคอลัมน์

5 นำเอาผลรวมคะแนนดิบไปเทียบหาคะแนนมาตรฐาน (Standard score)

4.9 การแปลผลและการสรุปผล

แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ ได้กำหนดแนวทางการแปลผลโดยใช้การเทียบคะแนนเฉลี่ยของบุคคลนั้น ๆ กับกลุ่มตัวอย่าง และพิจารณาว่าบุคคลนั้นมีความสามารถเท่ากับอายุจริงของตนหรือไม่ มีความสามารถด้านใดบ้างที่ควรจะมี แต่ยังไม่ มี อันจะนำไปสู่การพัฒนาเด็กต่อไป

4.10 ข้อดี-ข้อจำกัด

แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ มีข้อดีและข้อจำกัดดังนี้

- Test-retest reliability; 2-4 สัปดาห์ มีค่าเท่ากับ .80 - .90
- Internal consistency reliability มีค่า .83 - .94
- สามารถนำไปใช้ประเมินผู้ใหญ่ที่มีความสามารถต่ำได้
- มีตัวเลขบอกอายุกำกับข้อคำถาม ทำให้ทราบว่าในข้อคำถามนั้น ๆ เด็กควรมี

ความสามารถเมื่อมีอายุเท่าใด

- มีตัวเลขบอกคะแนนสูงสุดของแต่ละคอลัมน์ ตรวจสอบความผิดพลาดในการรวม

คะแนนได้ง่าย

- Interrater reliability มีค่าเท่ากับ .62 - .78 การประเมินซ้ำควรใช้ผู้ประเมินคนเดียวกัน
- ยังไม่มีค่ามาตรฐานสำหรับคนไทย

5. กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล

กลุ่มงานจิตวิทยา สังกัดกลุ่มภารกิจการบริการทางการแพทย์ สถาบันราชานุกูล ให้บริการด้านจิตวิทยาคลินิกสำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางด้านพัฒนาการและสติปัญญาและปัญหาการเรียน ประกอบด้วยหน้าที่สำคัญดังนี้

1. บริการตรวจวินิจฉัยและการให้คำปรึกษาทางจิตวิทยาและจิตเวช เพื่อสนับสนุนการบำบัดรักษาทางการแพทย์
2. บริการบำบัดรักษาจิตวิทยาในระดับตติยภูมิ เพื่อเป็นฐานปฏิบัติการทางการฝึกอบรมและการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยี
3. ดำเนินการค้นคว้า ศึกษา วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยีทางด้านจิตวิทยาและสุขภาพจิตสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางพัฒนาและสติปัญญา
4. ดำเนินการพัฒนากุศลากร หลักสูตรการสอนและฝึกอบรมสำหรับนักศึกษาและบุคลากรวิชาชีพสายจิตวิทยาคลินิก สายวิชาชีพจิตวิทยา อื่นๆ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ฉัตรมงคล น้ามาก (2551) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการปรับตัวของผู้ป่วยพัฒนาการช้ารอบด้าน (Pervasive developmental disorder: PDDs) โดยแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัว Vineland adaptive behavior scales (VABS) วัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อศึกษาลักษณะพฤติกรรมการปรับตัวของผู้ป่วย PDDs อายุไม่เกิน 3 ปี ใน Communication domain, Daily living skill domain, Socialization domain, Motor skills domain และ Adaptive behavior composite รวมทั้งหาความสัมพันธ์ระหว่างด้านดังกล่าว กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาทั้งแบบผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในของโรงพยาบาลยูวประสาทไวทโยปถัมภ์จำนวน 209 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัว Vineland adaptive behavior scales (VABS) ฉบับ Survey form เก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลเด็ก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและ Pearson product moment correlation coefficient ผลการศึกษาพบว่าคะแนนพฤติกรรมการปรับตัวใน Domain ต่างๆ พบว่า Motor skills domain คะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด เท่ากับ 76.97 รองลงมาคือ Daily living skills, Socialization, และ Adaptive behavior composite โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 74.12, 67.82 และ 66.07 ตามลำดับ ส่วน Communication มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 65.32 ส่วนพฤติกรรมปรับตัวในแต่ละ Domain พบว่ามีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงและปานกลาง สรุปได้ดังนี้ Domain ที่มีความสัมพันธ์กันสูง ได้แก่ Communication กับ Daily living skills Daily living skills กับ Motor skills และ Communication กับ Socialization เท่ากับ .793, .720 และ .718 ตามลำดับ คู่ที่มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ได้แก่ Daily living skills กับ Socialization Socialization กับ Motor skills และ Communication กับ Motor skills เท่ากับ .673, .673 และ .573 ตามลำดับ

วิภาวี สาริรงค์กุล (2546) ได้ศึกษาพฤติกรรมการปรับตัวของผู้ป่วยเด็กอายุตั้งแต่แรกเกิด - 5 ปีที่มารับบริการที่ งานบริการผู้ป่วยนอก ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลศิริราช กลุ่มตัวอย่าง ไม่รวมเด็กเจ็บป่วยเรื้อรัง มีความพิการทางร่างกาย หรือมีการเจ็บป่วยทางระบบประสาท ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ได้จึงเป็นตัวแทนของเด็กที่มีพัฒนาการปกติตามลักษณะของสังคมไทย เก็บข้อมูลโดยใช้ Vineland adaptive behavior scales, survey form ฉบับภาษาไทย ที่ได้รับการตรวจสอบโดยนักจิตวิทยาที่มีความเชี่ยวชาญในการใช้เครื่องมือทดสอบทางจิตวิทยา ผู้วิจัยทำการศึกษาใน 2 ตัวแปร คือ อายุ และเพศ เก็บข้อมูลโดยผู้สัมภาษณ์จากผู้ปกครองหรือผู้ดูแลที่พาเด็กมารับบริการ ระยะเวลาเก็บข้อมูล 6 เดือน ตั้งแต่เดือน มิ.ย. - พ.ย. 2545 วิเคราะห์ข้อมูล ตัวแปรอายุ ใช้ One-Way Anova, ตัวแปรเพศ ใช้ t-test, ความเที่ยง ใช้ Cronbach α , ความตรง ใช้ Developmental progression ของคะแนน VABS และ Factor analysis, การวิเคราะห์คุณภาพรายข้อ ใช้ Difficulty analysis ผลการศึกษาพบว่า คะแนนพฤติกรรมการปรับตัวจะสูงขึ้นเมื่ออายุเพิ่มขึ้น พบในคะแนนพฤติกรรมการปรับตัวรวม, ทุกด้านหลัก และด้านย่อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อเทียบระหว่างเพศ พบว่า เพศหญิงมีคะแนนสูงกว่าเพศชาย ที่ช่วงอายุ 1-0-0 ถึง 1-11-30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้าน การสื่อความหมาย, ด้านสังคม และด้านย่อยการแสดงออกทางภาษา, การใช้ชีวิตในชุมชน และการจัดการ, ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการปรับตัวระหว่างเด็กไทยกับเด็ก

อเมริกันในช่วงอายุตั้งแต่แรกเกิด - 3 ปี มีความใกล้เคียงกันมาก ยกเว้นด้านสังคมที่เด็กไทยจะเริ่มได้คะแนนต่ำกว่าตั้งแต่อายุ 2 ปี, ข้อคำถามของ VABS survey form ฉบับภาษาไทยช่วงอายุแรกเกิด - 3 มีค่าความเที่ยง ความตรง และค่าความยากง่ายรายข้อที่ เหมาะสมกับเด็กในแต่ละช่วงอายุ ผลการศึกษาเสนอว่า VABS survey form ฉบับภาษาไทย สามารถนำมาใช้ในการประเมิน พฤติกรรมการปรับตัวสำหรับเด็กอายุตั้งแต่แรกเกิด - 3 ปี และ สำหรับเด็กในช่วงอายุแรกเกิด - 3 ปี สามารถใช้ ตารางค่าปกติในภาคผนวก B ของคู่มือ VABS survey form ได้

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงวิจัยและพัฒนา เพื่อพัฒนาโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยครอบคลุมตามขั้นตอน ดังนี้ (1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ (4) การเก็บรวบรวมข้อมูล และ (5) การวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ

- 1) นักจิตวิทยาคลินิก จากสถาบันราชานุกูลและโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์

จำนวน 11 ราย

- 2) ระเบียบข้อมูลการสัมภาษณ์ของแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

(Vineland adaptive behavior: interview survey form) ของผู้รับบริการที่ได้รับการประเมินจากนักจิตวิทยาคลินิก กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ในช่วงเดือนตุลาคม 2552 – มิถุนายน 2553 ด้วยแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ และได้รับการประเมินจากนักจิตวิทยาคลินิก กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ด้วยแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ จำนวน 30 ราย

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ

- 1) นักจิตวิทยาคลินิก จากสถาบันราชานุกูล และโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ ที่ใช้แบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ และใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล เลือกตัวอย่างแบบเจาะจง ได้ตัวอย่างจำนวน 5 ราย

- 2) ระเบียบข้อมูลการสัมภาษณ์ของแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ ของผู้รับบริการที่มารับบริการที่กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ในช่วงเดือนตุลาคม 2552 – มิถุนายน 2553 และได้รับการประเมินจากนักจิตวิทยาคลินิก กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ด้วยแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ เลือกตัวอย่างแบบเจาะจง ได้ตัวอย่างจำนวน 10 ราย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย (1) โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล (2) แบบประเมินความถูกต้อง ความครบถ้วน และระยะเวลาการประมวลผลของโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล และ (3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักจิตวิทยาคลินิกต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล

2.1 โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือวิจัยใช้กระบวนการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยวิธีตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาตำราและเอกสารเกี่ยวกับการประมวลผลของแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ และวิธีการสร้างโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

1) ศึกษาวัตถุประสงค์ องค์ประกอบ ขั้นตอน และกิจกรรม ของการประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ พบว่าประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

ก. คำนวณหาอายุจริงของผู้รับการทดสอบ โดยนำเอาวัน-เดือน-ปีที่ทดสอบลบด้วย วัน-เดือน-ปีเกิดของผู้รับการทดสอบ ได้อายุจริงเป็น วัน-เดือน-ปี

ข. นำคะแนนดิบของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละข้อของแต่ละด้านย่อยมาบวกเข้าด้วยกัน ได้เป็นคะแนนดิบรวมของพฤติกรรมการปรับตัวของแต่ละด้านย่อย รวม 11 ด้าน กรณีผู้รับการทดสอบอายุน้อยกว่า 6 ปี หรือรวม 9 ด้าน กรณีผู้รับการทดสอบอายุมากกว่า 6 ปี

ค. นำคะแนนดิบรวมของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านย่อยที่ได้ ไปกรอกในช่องคะแนนดิบ (Raw score) ในระเบียบข้อมูลการสัมภาษณ์ของแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ของแต่ละด้านย่อย

ง. นำคะแนนดิบรวมของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านย่อยบวกเข้าด้วยกัน ได้เป็นคะแนนดิบรวมของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้าน รวม 4 ด้าน กรณีผู้รับการทดสอบอายุน้อยกว่า 6 ปี หรือรวม 3 ด้าน กรณีผู้รับการทดสอบอายุมากกว่า 6 ปี

จ. นำคะแนนดิบรวมของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านที่ได้ไปเทียบหาคะแนนมาตรฐาน (Standard scores) ของแต่ละด้านจากตาราง บี. 1 (Table B.1 Domain standard scores) สำหรับด้านทักษะการเคลื่อนไหว (Motor skills) กรณีที่ผู้รับการทดสอบอายุเกิน 6 ปี ให้เปิดเทียบหาจากตาราง 5.3 (Table 5.3 Estimated standard scores corresponding to motor skills) ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ (Interview edition survey form manual)

ฉ. นำคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านที่ได้บวกเข้าด้วยกัน ได้เป็นคะแนนมาตรฐานรวม (Sum of domain standard scores) แล้วนำคะแนนมาตรฐานรวมที่ได้ไปเทียบหาคะแนนมาตรฐานพฤติกรรมการปรับตัวในภาพรวม (Adaptive behavior composite) จากตาราง B.2 (Table B.2 Standard scores for adaptive behavior composite) ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

ช. นำคะแนนดิบรวมของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านย่อยที่ได้ ไปเทียบหาระดับพฤติกรรมการปรับตัว (Adaptive level) จากตาราง บี. 8 (Table B.8 Adaptive levels for subdomains) ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

ซ. นำคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านและคะแนนมาตรฐานพฤติกรรมการปรับตัวในภาพรวมไปเทียบหาระดับพฤติกรรมการปรับตัว จากตาราง บี. 6 (Table B.6 Adaptive levels for domains and adaptive) ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

ด. นำคะแนนดิบรวมของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านย่อยที่ได้ ไปเทียบหาอายุพัฒนาการ (Age equivalent) จากตาราง บี. 11 (Table B.11. Age equivalents for subdomains) ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

ด. นำคะแนนดิบรวมของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านที่ได้ ไปเทียบหาอายุพัฒนาการจากตาราง บี.10 (Table B.10 Age equivalents corresponding to domain raw scores) ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

ฉ. คำนวณเพื่อหาอายุพัฒนาการของพฤติกรรมการปรับตัวในภาพรวม โดยแปลงอายุพัฒนาการของแต่ละด้านที่มีหน่วยเป็นปีให้มีหน่วยเป็นเดือน โดยคูณด้วย 12 แล้วนำผลลัพธ์ที่ได้ไปบวกกับหน่วยที่เป็นเดือนอยู่แล้ว แล้วจึงนำอายุพัฒนาการของแต่ละด้านที่แปลงหน่วยเป็นเดือนแล้วนั้นบวกเข้าด้วยกัน แล้วหารด้วย 4 กรณีที่ผู้รับการทดสอบอายุต่ำกว่า 6 ปี หรือหารด้วย 3 กรณีที่ผู้รับการทดสอบอายุ 6 ปีขึ้นไป หากผลลัพธ์ที่ได้มีเศษเท่ากับหรือมากกว่า 5 ให้ปัดเศษขึ้น แล้วจึงนำผลลัพธ์ที่ได้แปลงกลับไปเป็นปีอีกครั้ง โดยหารด้วย 12 ผลลัพธ์ที่ได้แสดงถึงอายุพัฒนาการของพฤติกรรมการปรับตัวในภาพรวม

จ. หาค่าจุดแข็งและจุดอ่อน (Strengths and weakness) ของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้าน รวม 4 ด้าน กรณีผู้รับการทดสอบอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี หรือรวม 3 ด้าน กรณีผู้รับการทดสอบอายุมากกว่าหรือเท่ากับ 6 ปี โดยบวกคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านเข้าด้วยกัน ได้เป็นคะแนนมาตรฐานรวม นำผลลัพธ์ที่ได้ไปหารด้วยจำนวนด้านที่นำมาบวกเข้าด้วยกัน ได้เป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานการปรับตัวรวม แล้วนำคะแนนมาตรฐานของแต่ละด้านไปลบด้วยค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานการปรับตัวรวมที่คำนวณได้ แล้วจึงนำผลต่างที่ได้ไปเทียบกับค่าความต่างมาตรฐานในตาราง บี.14 (Table B.14 Strengths and weakness : values needed for statistical significance) ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

ฐ. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้าน ทีละคู่ (Pairwise comparisons) โดยนำคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านมาลบกันทีละคู่ แล้วนำผลต่างที่ได้ไปเทียบกับค่าความต่างมาตรฐานในตาราง บี.16 (Table B.16 Domain pairwise comparison: statistical significance) ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

ฑ. หาค่าช่วงระดับความเชื่อมั่น (Bands of error หรือ Confidence levels) ของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านและพฤติกรรมการปรับตัวในภาพรวม โดยนำคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านและคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมการปรับตัวในภาพรวม ไปเทียบหาช่วงระดับความเชื่อมั่นที่ระดับ 90, 95, หรือ 99 ในตาราง บี.3 (Table B.3 Bands of error) ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

ฒ. หาค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile rank) และค่าตำแหน่งแบบสแตนไนน์ (Stanines) ของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านและพฤติกรรมการปรับตัวในภาพรวม โดยนำคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านและพฤติกรรมการปรับตัวในภาพรวม ไปเทียบหาค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ และค่าตำแหน่งแบบสแตนไนน์ ในตาราง บี.4 (Table B.4 National percentile ranks and stanines) ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

2) ศึกษาวัตถุประสงค์ องค์ประกอบ ขั้นตอน และกิจกรรมการเขียนโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปของ Microsoft Office Excel 2007 พบว่าประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

ก. การคำนวณอายุ มีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการคือ 1) กำหนดตารางสำหรับใช้คีย์ข้อมูล วัน/เดือน/ปีที่ทดสอบ และวัน/เดือน/ปี เกิด และ 2) เขียนชุดคำสั่งสำหรับคำนวณอายุเป็น วัน-เดือน-ปี

ข. การรวมคะแนนดิบจากแต่ละด้านย่อยเป็นคะแนนดิบรวมของแต่ละด้าน มีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการ 1) กำหนดตารางสำหรับใช้คีย์ข้อมูลคะแนนดิบรวมของแต่ละด้านย่อย 2) เขียนชุดคำสั่งเพื่อให้โปรแกรมนำคะแนนดิบรวมของแต่ละด้านย่อย มารวมเป็นคะแนนดิบของแต่ละด้าน

ค. การแปลงคะแนนดิบรวมในแต่ละด้านเป็นคะแนนมาตรฐาน มีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการคือ 1) สร้างตารางข้อมูล 2 ชุด ประกอบด้วย (ก) ตารางข้อมูล Domain standard scores โดยใช้ข้อมูลจากตาราง บี. 1 (Table B.1 Domain standard scores) ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ หน้า 153-224 และ (ข) ตารางข้อมูล Estimated standard scores corresponding to motor skills โดยใช้ข้อมูลจากตาราง 5.3 (Table 5.3 Estimated standard scores corresponding to motor skills) ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ หน้า 110 และ 2) เขียนชุดคำสั่งเพื่อให้โปรแกรมนำคะแนนดิบรวมในแต่ละด้าน ไปเทียบหาคะแนนมาตรฐานของแต่ละด้าน จากตารางข้อมูล Domain standard scores สำหรับด้านทักษะการเคลื่อนไหว (Motor skills) กรณีที่ผู้รับการทดสอบอายุเกิน 6 ปี จากตารางข้อมูล Estimated standard scores corresponding to motor skills

ง. การรวมคะแนนมาตรฐานจากแต่ละด้าน มีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการคือเขียนชุดคำสั่ง เพื่อให้โปรแกรมนำคะแนนมาตรฐานในแต่ละด้านที่ได้บวกเข้าด้วยกัน ได้เป็นคะแนนมาตรฐานรวม (Sum of domain standard scores)

จ. การทำ Adaptive behavior composite มีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการคือ 1) สร้างตารางข้อมูล Standard scores for adaptive behavior composite โดยใช้ข้อมูลจากตาราง บี.2 (Table B.2 Standard scores for adaptive behavior composite) ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ และ 2) เขียนชุดคำสั่งให้โปรแกรมนำคะแนนมาตรฐานที่ได้ไปเทียบหาคะแนนมาตรฐานพฤติกรรมกรรมการปรับตัวในภาพรวม (Adaptive behavior composite) จากตารางข้อมูล Standard scores for adaptive behavior composite

ฉ. การทำ Adaptive level ของแต่ละด้านย่อย มีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการคือ 1) สร้างตารางข้อมูล 2 ชุดประกอบด้วย (ก) ตารางข้อมูลกลุ่มอายุ โดยอิงข้อมูลช่วงอายุในตาราง Contents of table B.1 ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ หน้า 152 และ (ข) ตารางข้อมูล Adaptive levels for subdomains โดยใช้ข้อมูลจากตาราง บี. 8 (Table B.8 Adaptive levels for subdomains) ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ และ 2) เขียนชุดคำสั่งให้โปรแกรมนำคะแนนดิบรวมของแต่ละด้านย่อยที่ได้ไปเทียบหาระดับพฤติกรรมกรรมการปรับตัว (Adaptive level) จากตารางข้อมูล Adaptive levels for subdomains

ช. การทำ Adaptive level ของแต่ละด้านและของ Adaptive behavior composite มีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการคือ 1) สร้างตารางข้อมูล Adaptive levels for domains and adaptive behavior composite โดยใช้ข้อมูลจากตาราง บี. 6 (Table B.6 Adaptive levels for domains and adaptive behavior composite) ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ และ 2) เขียนชุดคำสั่งให้โปรแกรมนำคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมกรรมการปรับตัวแต่ละด้าน และคะแนนมาตรฐานพฤติกรรมกรรมการปรับตัวในภาพรวม (Adaptive behavior composite) ที่ได้ ไปเทียบหาระดับพฤติกรรมกรรมการปรับตัว (Adaptive level) จากตารางข้อมูล Adaptive levels for domains and adaptive behavior composite

ซ. การทำ Age equivalent ของแต่ละด้านย่อย มีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการคือ 1) สร้างตารางข้อมูล Age equivalent for subdomains โดยใช้ข้อมูลจากตาราง บี. 11 (Table B.11 Age equivalents for subdomains) ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ หน้า 260-261 และ 2) เขียนคำสั่งให้โปรแกรมนำคะแนนดิบรวมของพฤติกรรมกรรมการปรับตัวแต่ละด้านย่อยที่ได้ ไปเทียบหาอายุพัฒนาการ (Age equivalent) จากตารางข้อมูล Age equivalent for subdomains

ฌ. การทำ Age equivalent ของแต่ละด้าน มีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการคือ 1) สร้างตารางข้อมูล Age equivalent for domains โดยใช้ข้อมูลจากตาราง บี. 10 (Table B.10 Age equivalents corresponding to domain raw scores) ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

หน้า 259 และ 2) เขียนชุดคำสั่งให้โปรแกรมนำคะแนนดิบรวมของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านที่ได้ ไปเทียบหาอายุพัฒนาการ (Age equivalent) จากตารางข้อมูล Age equivalent for domains

ข. การหา Strengths and weakness ของแต่ละ domains composite มีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการคือ 1) สร้างตารางข้อมูล Strengths and weakness โดยใช้ข้อมูลจากตาราง บี.14 (Table B.14 Strengths and weakness : values needed for statistical significance) ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรม การปรับตัวของไวน์แลนด์ หน้า 263 และ 2) เขียนชุดคำสั่งให้โปรแกรมบวกคะแนนมาตรฐานของ พฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านเข้าด้วยกัน ได้เป็นคะแนนมาตรฐานรวม นำผลลัพธ์ที่ได้ไปหารด้วยจำนวน ด้านที่นำมาบวกเข้าด้วยกัน ได้เป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานการปรับตัวรวม แล้วนำคะแนนมาตรฐาน ของแต่ละด้าน ไปลบด้วยค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานการปรับตัวรวมที่คำนวณได้ แล้วจึงนำผลต่างที่ได้ไป เทียบกับค่าความต่างมาตรฐานในตารางข้อมูล Strengths and weakness

ค. การหา Pairwise comparisons ระหว่าง domains มีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการคือ 1) สร้างตารางข้อมูล Pairwise comparisons โดยใช้ข้อมูลจากตาราง ตาราง บี.16 (Table B.16 Domain pairwise comparison: statistical significance) ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรม การปรับตัวของไวน์แลนด์ หน้า 266 และ 2) เขียนชุดคำสั่งให้โปรแกรมเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรม การปรับตัวแต่ละด้าน ทีละคู่ (Pairwise comparisons) โดยนำคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านมาลบกันทีละคู่ แล้วนำผลต่างที่ได้ไปเทียบกับค่าความต่างมาตรฐานในตารางข้อมูล Pairwise comparisons

ง. การหาค่า Bands of error (Confidence levels) for standard scores มีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการคือ 1) สร้างตารางข้อมูล Bands of error (Confidence levels) โดยใช้ข้อมูลจากตาราง บี.3 (Table B.3 Bands of error) ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรม การปรับตัวของไวน์แลนด์ หน้า 226 และ 2) เขียนชุดคำสั่งให้โปรแกรมหาค่าช่วงระดับความเชื่อมั่น (Bands of error หรือ Confidence levels) ของ พฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านและพฤติกรรม การปรับตัวในภาพรวม โดยนำคะแนนมาตรฐานของ พฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านและคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรม การปรับตัวในภาพรวม ไปเทียบหาช่วง ระดับความเชื่อมั่นที่ระดับ 90, 95, หรือ 99 ในตารางข้อมูล Bands of error (Confidence levels)

จ. การหาค่า Percentile rank / stanines corresponding to standard scores มีกิจกรรมที่ ต้องดำเนินการคือ 1) สร้างตารางข้อมูล Percentile ranks and stanines โดยใช้ข้อมูลจากตาราง บี.4 (Table B.4 national percentile ranks and stanines) ในคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรม การปรับตัวของไวน์แลนด์ หน้า 227 และ 2) เขียนชุดคำสั่งให้โปรแกรมหาค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile rank) และค่าตำแหน่ง แบบสแตนไนน์ (Stanines) ของพฤติกรรม การปรับตัวแต่ละด้านและพฤติกรรม การปรับตัวในภาพรวม โดย นำคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรม การปรับตัวแต่ละด้านและพฤติกรรม การปรับตัวในภาพรวม ไปเทียบหา ค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ และค่าตำแหน่งแบบสแตนไนน์ ในตารางข้อมูล Percentile ranks and stanines

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์และออกแบบโครงสร้างของโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ให้มีเหมาะสมและประสานสอดคล้องกันตามขั้นตอน และกิจกรรมของการประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปของ Microsoft Office Excel 2007

ขั้นตอนที่ 3 สร้างโปรแกรมโดยให้เป็นไปตามโครงสร้าง ขั้นตอน และกิจกรรม ของการประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ และโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปของ Microsoft Office Excel 2007 ตามกรอบที่ได้กำหนดไว้

4.1 เขียนโปรแกรมตามกรอบโครงสร้าง ขั้นตอน และกิจกรรม ที่กำหนดไว้

4.2 ทดสอบการทำงานของโปรแกรม

4.3 ผลิตเอกสารประกอบ ได้แก่ คู่มือการใช้

ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยวิธีตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ พร้อมปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนที่ 5 นำโปรแกรมที่ปรับปรุงแล้วนำมาใช้ในการวิจัย

ลักษณะของโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ทำงานบนโปรแกรม Microsoft Office Excel 2007 มีจำนวน 1 แผ่นงาน ประกอบด้วยการให้ผู้ผู้ลงข้อมูล 3 ส่วน ได้แก่

1. วัน-เดือน-ปี ที่ทดสอบ
2. วัน-เดือน-ปี ที่เกิดของผู้รับการทดสอบ
3. ผลรวมคะแนนดิบในแต่ละด้านย่อยจำนวน 9 ด้านสำหรับผู้รับการทดสอบอายุ 6 ปีขึ้นไป และจำนวน 11 ด้านสำหรับผู้รับการทดสอบอายุต่ำกว่า 6 ปี

เมื่อลงข้อมูลตามขั้นตอนดังกล่าวข้างต้นเรียบร้อยแล้ว โปรแกรมจะประมวลผลการทดสอบโดยแสดงค่าผลลัพธ์ของรายการต่อไปนี้

- 1) คำนวณอายุเป็น ปี-เดือน-วัน
- 2) รวมคะแนนดิบในแต่ละด้าน
- 3) เทียบหาคะแนนมาตรฐานในแต่ละด้าน
- 4) คัดคะแนนรวมจากคะแนนมาตรฐานแต่ละด้าน
- 5) เทียบหาคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมกรรมการปรับตัวในภาพรวม
- 6) เทียบหาค่าระดับพฤติกรรมกรรมการปรับตัว
- 7) เทียบหาอายุพัฒนาการ (Age equivalent) และคำนวณหาอายุพัฒนาการของพฤติกรรมกรรมการปรับตัวในภาพรวม

- 8) หาค่าช่วงความเชื่อมั่น (Bands of error / Confidence levels)

- 9) หาค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ของแต่ละด้าน
- 10) หาค่าตำแหน่งแบบสแตนไนน์ (Stanines) ของแต่ละด้าน
- 11) หาจุดอ่อนและจุดแข็ง (Strengths and weakness) ของแต่ละด้าน
- 12) เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนระหว่างด้านที่ละคู่ (Pairwise comparisons)

2.2 แบบประเมินความถูกต้อง ความครบถ้วน และระยะเวลาการประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ เป็นแบบประเมินประสิทธิผลของโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือวัดผลกระทบของการวิจัย ใช้กระบวนการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยวิธีตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำราเกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินความถูกต้อง ความครบถ้วน และระยะเวลาการประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินความถูกต้อง ความครบถ้วน และระยะเวลาการประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

โดยวิเคราะห์จากเนื้อหา และวัตถุประสงค์ของการประเมิน เพื่อวัดประสิทธิผลของโปรแกรมการประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ว่าจะเลือกเนื้อหาใดจำนวนกี่ข้อคำถาม โดยกำหนดให้ครอบคลุมเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 3 สร้างแบบประเมินตามวัตถุประสงค์

สร้างแบบประเมินเป็นรายชื่อแบบเลือกตอบ (Multiple choices) ชนิดตัวเลือก จำนวน 2 ชุด คือ แบบประเมินความถูกต้องจำนวน 12 ข้อ และแบบประเมินความครบถ้วน จำนวน 12 ข้อ โดยสร้างให้ตรงกับวัตถุประสงค์

ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมิน โดยวิธีตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ พร้อมปรับปรุงแก้ไข

นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและภาษาที่ใช้

ขั้นตอนที่ 5 นำแบบประเมินไปใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัย

ลักษณะของแบบประเมินความถูกต้อง ความครบถ้วน และระยะเวลาการประมวลผลของโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล

แบบประเมินความถูกต้องและความครบถ้วนประกอบและระยะเวลาการประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์มีทั้งหมด 3 หน้า ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

- 1) รายการประเมินความถูกต้อง จำนวน 12 ข้อ
- 2) รายการประเมินความครบถ้วน จำนวน 12 ข้อ
- 3) ระยะเวลาในการประมวลผล

โดยมีรายละเอียดของแบบประเมินดังกล่าว ดังนี้

**แบบประเมินประสิทธิผลของโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัว
ของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล**

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ตรงตามหมายเลขที่ให้ไว้โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน
ดังต่อไปนี้

คะแนนความครบถ้วน มีเกณฑ์ดังนี้

0 หมายถึง โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์
กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ไม่มีการประมวลผลในข้อนี้เลย

1 หมายถึง โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์
กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล มีการประมวลผลในข้อนี้ **ได้ไม่ครบถ้วน**

2 หมายถึง โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์
กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล มีการประมวลผลในข้อนี้ **ได้ครบถ้วน**

คะแนนความถูกต้อง มีเกณฑ์ดังนี้

0 หมายถึง โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์
กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ประมวลผลในข้อนี้ได้ **ไม่ถูกต้องเลย**

1 หมายถึง โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์
กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ประมวลผลในข้อนี้ได้ **ถูกต้องบางส่วน**

2 หมายถึง โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์
กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ประมวลผลในข้อนี้ได้ **ถูกต้องทั้งหมด**

รายการประเมิน	ครบถ้วน			ถูกต้อง		
	0	1	2	0	1	2
1. ผลการคำนวณอายุเป็น วัน-เดือน-ปี						
2. ผลการรวมคะแนนดิบ						
- ด้านการติดต่อสื่อสาร						
- ด้านกิจวัตรประจำวัน						
- ด้านการเข้าสังคม						
- ด้านทักษะการเคลื่อนไหว						

รายการประเมิน	ครบถ้วน			ถูกต้อง		
	0	1	2	0	1	2
3. ผลการเทียบเป็นคะแนนมาตรฐาน						
- ด้านการติดต่อสื่อสาร						
- ด้านกิจวัตรประจำวัน						
- ด้านการเข้าสังคม						
- ด้านทักษะการเคลื่อนไหว						
4. ผลการรวมคะแนนมาตรฐาน						
5. ผลการเทียบเป็นคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมกรรมการปรับตัวในภาพรวม						
6. ผลการหาระดับพฤติกรรมกรรมการปรับตัว						
- ด้านการติดต่อสื่อสาร						
1) ด้านการรับรู้และเข้าใจภาษา						
2) ด้านการแสดงออกทางภาษา						
3) ด้านการเขียน						
- ด้านกิจวัตรประจำวัน						
1) ด้านกิจกรรมส่วนบุคคล						
2) ด้านการทำงานบ้าน						
3) ด้านพฤติกรรมในชุมชน						
- ด้านการเข้าสังคม						
1) ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น						
2) ด้านการเล่นและการใช้เวลาว่าง						
3) ด้านทักษะการจัดการ						
- ด้านทักษะการเคลื่อนไหว						
1) ด้านการทำงานของกล้ามเนื้อขนาดใหญ่						
2) ด้านการทำงานของกล้ามเนื้อเล็ก						
- ระดับพฤติกรรมกรรมการปรับตัวในภาพรวม						

รายการประเมิน	ครบถ้วน			ถูกต้อง		
	0	1	2	0	1	2
7. ผลการเทียบหาอายุ (Age equivalent)						
- ด้านการติดต่อสื่อสาร						
1) ด้านการรับรู้และเข้าใจภาษา						
2) ด้านการแสดงออกทางภาษา						
3) ด้านการเขียน						
- ด้านกิจวัตรประจำวัน						
1) ด้านกิจกรรมส่วนบุคคล						
2) ด้านการทำงานบ้าน						
3) ด้านพฤติกรรมในชุมชน						
- ด้านการเข้าสังคม						
1) ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น						
2) ด้านการเล่นและการใช้เวลาว่าง						
3) ด้านทักษะการจัดการ						
- ด้านทักษะการเคลื่อนไหว						
1) ด้านการทำงานของกล้ามเนื้อขนาดใหญ่						
2) ด้านการทำงานของกล้ามเนื้อเล็ก						
- ระดับพฤติกรรมปรับตัวในภาพรวม						
8. ผลการหาค่าช่วงความเชื่อมั่นในแต่ละด้านที่ระดับ 90% CI, 95% CI, และ 99% CI						
9. ผลการเทียบหาค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ของแต่ละด้าน						
10. ผลการเทียบหาคะแนนแบบสแตนไนน์ (Stanines) ของแต่ละด้าน						
11. ผลการเปรียบเทียบเพื่อหาจุดแข็งและจุดอ่อน (Strengths and weakness) ในแต่ละด้าน (domains)						
12. ผลการเปรียบเทียบหาความแตกต่างของคะแนนมาตรฐานระหว่างด้านต่างๆ (Pairwise comparisons between domain standard scores)						

ระยะเวลาในการประมวลผล

- เวลาเริ่มต้น.....
- เวลาสิ้นสุด.....

2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักจิตวิทยาคลินิกต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือวัดผลกระทบของการวิจัย ใช้กระบวนการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยวิธีตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น หลักเกณฑ์ในการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ศึกษารูปแบบของแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราลิกเคอร์ท (Likert's scale)

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ประเด็นคำถามของแบบสอบถาม

วิเคราะห์ข้อมูลที่ต้องการใช้เป็นข้อความในแบบสอบถามความคิดเห็น โดยพิจารณาจากประเด็น ลักษณะเนื้อหา โครงสร้างการออกแบบ

ขั้นตอนที่ 3 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็น

สร้างแบบสอบถามตามประเด็นที่ต้องการ โดยกำหนดรูปแบบของแบบสอบถามความคิดเห็นตามวิธีการของลิกเคอร์ท (Likert's scale) โดยกำหนดตัวเลือกของคำตอบเป็น 4 ช่วงดังนี้

4	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3	หมายถึง	เห็นด้วย
2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยวิธีการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ พร้อมปรับปรุงแก้ไข

นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสม ด้านการใช้ภาษาและครอบคลุมเนื้อหา นำคำแนะนำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม โดยปรับภาษาให้ชัดเจน เข้าใจง่าย

ขั้นตอนที่ 5 นำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัย

ลักษณะของแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล

แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล มีทั้งหมด 1 หน้า ประกอบด้วยข้อความ 4 ข้อ ดังนี้

**แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัว
ของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล**

รายการ	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. การใช้โปรแกรมฯ ช่วยให้ท่านประมวลผลการทดสอบได้เร็วขึ้น				
2. การใช้โปรแกรมฯ ช่วยลดขั้นตอนการประมวลผลการทดสอบ				
3. การใช้โปรแกรมฯ ช่วยป้องกันความผิดพลาดในการประมวลผลการทดสอบ				
4. ท่านใช้โปรแกรมฯ เป็นเครื่องมือสอบทาน (re-check) การประมวลผลการทดสอบของท่าน				

3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือวิจัยประกอบด้วย 1) แบบประเมินความถูกต้อง ความครบถ้วน และระยะเวลาการประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล และ 2) แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการพิเศษ จากกลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล จำนวน 1 ท่าน และนักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการพิเศษ จากกลุ่มงานจิตวิทยา โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ จำนวน 2 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความถูกต้อง ครอบคลุม ความชัดเจนเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา ดังนี้

1 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อคำถามในข้อนั้น/ข้อคำถามนั้นเหมาะสม สามารถใช้ได้

0 หมายถึง ท่านไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นจะใช้ได้หรือไม่

-1 หมายถึง ท่านไม่เห็นด้วยกับข้อคำถามนั้น เนื่องจากไม่เหมาะสมหรือไม่สามารถใช้ได้ ในกรณีไม่เห็นด้วย ให้ผู้ทรงคุณวุฒิเขียนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมลงในช่องว่างที่เว้นไว้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูล โดยได้ดำเนินการดังนี้

4.1 ในการศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลของโปรแกรม เพื่อประเมินความถูกต้อง ความครบถ้วน และระยะเวลาการประมวลผลการทดสอบ ระหว่างการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล กับการใช้คู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

4.1.1 บันทึกข้อมูลการประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของผู้รับการทดสอบลงในระเบียบข้อมูลการสัมภาษณ์ของแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

4.1.2 ประมวลผลการทดสอบจากข้อมูลจากระเบียนข้อมูลการสัมภาษณ์ของแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ โดยใช้คู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ จำนวน 10 ราย พร้อมจับเวลา

4.1.3 ประมวลผลการทดสอบจากข้อมูลจากระเบียนข้อมูลการสัมภาษณ์ของแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ โดยใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ จำนวน 10 ราย พร้อมจับเวลา

4.1.4 ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของผลการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์กับคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

4.1.5 บันทึกผลการตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วน และระยะเวลา ลงในแบบประเมินความถูกต้อง ความครบถ้วน และระยะเวลาการประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

4.1.6 บันทึกข้อมูลในโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป พร้อมตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

4.1.7 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลแล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ในการศึกษาความคิดเห็นของนักจิตวิทยาคลินิก ต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักจิตวิทยาคลินิกจากสถาบันราชานุกูล และ โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์

4.2.1 นำโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้นักจิตวิทยาคลินิก สถาบันราชานุกูลและโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ จำนวน 5 คนทดลองใช้

4.2.2 ส่งแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล เพื่อให้นักจิตวิทยา สถาบันราชา

นุกุลและโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ จำนวน 5 คนที่ได้ทดลองใช้โปรแกรมดังกล่าวตอบแบบสอบถาม

4.2.3 บันทึกข้อมูลในโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป พร้อมตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

4.2.4 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เครื่องมือ การรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์และตัวแปร	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	การรวบรวมข้อมูล	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
1. เพื่อเปรียบเทียบความถูกต้อง ความครบถ้วน และระยะเวลาการประมวลผลสำหรับแบบประเมิน VABS ระหว่างการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมิน VABS กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูลกับการประมวลผลโดยใช้คู่มือ VABS	แบบประเมินความถูกต้อง ความครบถ้วน และระยะเวลาการประมวลผลสำหรับแบบประเมิน VABS	คะแนนความถูกต้อง ความครบถ้วน และระยะเวลาการประมวลผลจากแบบประเมินความถูกต้อง ความครบถ้วน และระยะเวลาการประมวลผลสำหรับแบบประเมิน VABS ระหว่างการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมิน VABS กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูลกับการประมวลผลโดยใช้คู่มือ VABS	- ค่าความถี่และร้อยละ - ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน - Wilcoxon signed ranks test
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักจิตวิทยาคลินิกต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมิน VABS กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล	แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมิน VABS กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล	คะแนนความคิดเห็นจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักจิตวิทยาคลินิกต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมิน VABS กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล	- ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล โดยเปรียบเทียบความถูกต้อง ความครบถ้วน และระยะเวลาการประมวลผล ระหว่างการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล กับการประมวลผลโดยใช้คู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ และความคิดเห็นของนักจิตวิทยาคลินิกต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพของโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักจิตวิทยาคลินิกต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล

ตอนที่ 4 สรุปข้อเสนอแนะอื่นๆ

ตอนที่ 1 แสดงลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	1	20.0
หญิง	4	80.0
อายุจริง		
น้อยกว่า 40 ปี	2	40.0
40 ปีขึ้นไป	3	60.0
อายุต่ำสุดเท่ากับ 27 ปี อายุสูงสุดเท่ากับ 54 ปี อายุเฉลี่ยเท่ากับ 41 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.9		
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	1	20.0
ปริญญาโท	4	80.0
ตำแหน่ง		
นักจิตวิทยาคลินิก ปฏิบัติการ	2	40.0
นักจิตวิทยาคลินิก ชำนาญการพิเศษ	3	60.0
อายุงาน (ปี)		
น้อยกว่า 10 ปี	2	40.0
10 ปีขึ้นไป	3	60.0
อายุงานต่ำสุดเท่ากับ 5 ปี อายุงานสูงสุดเท่ากับ 28 ปี อายุงานเฉลี่ยเท่ากับ 17 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.2		
หน่วยงาน		
สถาบันราชานุกูล	3	60.0
โรงพยาบาลอุพระประสาทไวทโยปถัมภ์	2	40.0

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 80 มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ร้อยละ 60 ส่วนใหญ่จบการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโท ร้อยละ 80 ดำรงตำแหน่งเป็นนักจิตวิทยาคลินิก ระดับชำนาญการพิเศษ ร้อยละ 60 มีอายุการทำงาน 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 60 และส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในหน่วยงานสถาบันราชานุกูล ร้อยละ 60

ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพของโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์
กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของคะแนนความครบถ้วนและความถูกต้องของผลลัพธ์ของโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล เทียบกับการประมวลผลโดยใช้คู่มือสำหรับ แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

รายการประเมิน	ครบถ้วน	ถูกต้อง
1. ผลการคำนวณอายุเป็น วัน-เดือน-ปี	10 (100%)	10 (100%)
2. ผลการรวมคะแนนดิบ	10 (100%)	10 (100%)
3. ผลการเทียบเป็นคะแนนมาตรฐาน	10 (100%)	10 (100%)
4. ผลการรวมคะแนนมาตรฐาน	10 (100%)	10 (100%)
5. ผลการเทียบเป็นคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมกรรมการปรับตัวในภาพรวม	10 (100%)	10 (100%)
6. ผลการหาระดับพฤติกรรมกรรมการปรับตัว		
- ด้านการติดต่อสื่อสาร	10 (100%)	10 (100%)
- ด้านกิจวัตรประจำวัน	10 (100%)	10 (100%)
- ด้านการเข้าสังคม	10 (100%)	10 (100%)
- ด้านทักษะการเคลื่อนไหว	10 (100%)	10 (100%)
- ระดับพฤติกรรมกรรมการปรับตัวในภาพรวม	10 (100%)	10 (100%)
7. ผลการเทียบหาอายุ		
- ด้านการติดต่อสื่อสาร	10 (100%)	10 (100%)
- ด้านกิจวัตรประจำวัน	10 (100%)	10 (100%)
- ด้านการเข้าสังคม	10 (100%)	10 (100%)
- ด้านทักษะการเคลื่อนไหว	10 (100%)	10 (100%)
- ระดับพฤติกรรมกรรมการปรับตัวในภาพรวม	10 (100%)	10 (100%)
8. ผลการหาค่าช่วงความเชื่อมั่นในแต่ละด้าน	10 (100%)	10 (100%)
9. ผลการเทียบหาค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ในแต่ละด้าน	10 (100%)	10 (100%)
10. ผลการเทียบหาคะแนนแบบสแตนไนน์ (Stanines) ในแต่ละด้าน	10 (100%)	10 (100%)
11. ผลการเปรียบเทียบเพื่อหาจุดแข็งและจุดอ่อนในแต่ละด้าน	10 (100%)	10 (100%)
12. ผลการเปรียบเทียบหาความแตกต่างของคะแนนมาตรฐานระหว่างด้าน	10 (100%)	10 (100%)

จากตารางที่ 2 พบว่า เมื่อเทียบกับการประมวลผลโดยใช้คู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรม การปรับตัวของไวน์แลนด์ โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรม การปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ให้ผลลัพธ์การประมวลผลได้ครบถ้วนและถูกต้อง 100% ทั้ง 12 รายการ ประกอบด้วย 1) ผลการคำนวณอายุเป็น วัน-เดือน-ปี 2) ผลการรวมคะแนนดิบ 3) ผลการเทียบเป็นคะแนนมาตรฐาน 4) ผลการรวมคะแนนมาตรฐาน 5) ผลการเทียบเป็นคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรม การปรับตัวในภาพรวม 6) ผลการหาระดับพฤติกรรม การปรับตัว 7) ผลการเทียบหาอายุ 8) ผลการหาค่าช่วงความเชื่อมั่นในแต่ละด้าน 9) ผลการเทียบหาค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ในแต่ละด้าน 10) ผลการเทียบหาคะแนนแบบสแตนไนน์ (Stanines) ในแต่ละด้าน 11) ผลการเปรียบเทียบเพื่อหาจุดแข็งและจุดอ่อนในแต่ละด้าน และ 12) ผลการเปรียบเทียบหาความแตกต่างของคะแนนมาตรฐานระหว่างด้านต่างๆ

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ของระยะเวลา (นาที) ที่ใช้ในการประมวลผลแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ ระหว่างการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล กับการใช้คู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

ระยะเวลาในการประมวล (นาที)	N	Min	Max	Mean	SD.	Z	P-value
- โปรแกรม VABS	10	0.34	0.41	0.38	0.02	-2.805	.005
- คู่มือ VABS	10	5.18	9.15	6.96	1.47		

* $p < .05$

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าเฉลี่ยของระยะเวลาที่ใช้ในการประมวลผลของโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล และของการใช้คู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของระยะเวลาที่ใช้ในการประมวลผลของโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล น้อยกว่าการประมวลผลโดยใช้คู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักจิตวิทยาคลินิกต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรม
การปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักจิตวิทยาคลินิกต่อการใช้โปรแกรม
ประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบัน
ราชานุกูล

รายการความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การใช้โปรแกรมฯ ช่วยให้ท่านประมวลผลการทดสอบได้เร็วขึ้น	4.0	0.0	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. การใช้โปรแกรมฯ ช่วยลดขั้นตอนการประมวลผล การทดสอบ	4.0	0.0	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. การใช้โปรแกรมฯ ช่วยป้องกันความผิดพลาดในการประมวลผลการทดสอบ	4.0	0.0	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4. ท่านใช้โปรแกรมฯ เป็นเครื่องมือสอบทาน (re-check) การประมวลผลการทดสอบของท่าน	3.8	0.5	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
รวม	3.9	0.1	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมของคะแนนความคิดเห็นต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ในข้อ 1 (การใช้โปรแกรมฯ ช่วยให้ท่านประมวลผลการทดสอบได้เร็วขึ้น) ข้อ 2 (การใช้โปรแกรมฯ ช่วยลดขั้นตอนการประมวลผลการทดสอบ) และข้อ 3 (การใช้โปรแกรมฯ ช่วยป้องกันความผิดพลาดในการประมวลผลการทดสอบ) และ ข้อ 4 (ท่านใช้โปรแกรมฯ เป็นเครื่องมือสอบทานการประมวลผลการทดสอบของท่าน) อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 4 สรุปข้อเสนอแนะอื่นๆ

กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมิน พฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. การกำหนดตั้งค่าน้ำกระดาษ เพื่อให้สามารถพิมพ์ (Print) ได้พอดีกับขนาด A4 โดยไม่ต้องมา กำหนดตั้งค่าน้ำกระดาษใหม่
2. การปรับตัวหนังสือให้น่าอ่าน สบายตามากยิ่งขึ้น
3. ในการใช้ข้อมูลเกี่ยวกับ (1) ผลการหาค่าช่วงความเชื่อมั่นในแต่ละด้าน (2) ผลการเทียบหาค่า ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ในแต่ละด้าน (3) ผลการเทียบหาคะแนนแบบสแตนไนน์ (Stanines) ในแต่ละด้าน (4) ผลการเปรียบเทียบเพื่อหาจุดแข็งและจุดอ่อนในแต่ละด้าน (5) ผลการเปรียบเทียบหาความแตกต่างของ คะแนนมาตรฐานระหว่างด้าน ควรพิจารณาใช้อย่างระมัดระวัง เนื่องจากอิงค่ามาตรฐานของต่างประเทศ
4. ควรมีคู่มือการใช้โปรแกรม การกำหนดกลุ่มที่สามารถใช้โปรแกรมได้ ข้อสงวน/ลิขสิทธิ์/วิธีการ/ ขั้นตอนในการใช้คู่มือ
5. ควรจัดให้มีการนำเสนอผลงานในระดับเวทีนักวิชาชีพ / นำไปเผยแพร่ในระดับสมาคม นักจิตวิทยาคลินิกไทยเพื่อให้มีการใช้อย่างแพร่หลาย อันจะยังประโยชน์แก่ผู้มารับบริการต่อไป
6. ควรหารูปแบบ (design) สำหรับค่าตารางใหม่ทั้งหมดให้ดูกลืนกันหรืออ่านง่ายขึ้น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงวิจัยและพัฒนา เกี่ยวกับโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล สรุปการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล

1.1.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

1) เพื่อเปรียบเทียบความถูกต้อง ความครบถ้วน และระยะเวลาการประมวลผลการทดสอบ ระหว่างการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล กับการประมวลผลโดยใช้คู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักจิตวิทยาคลินิก ต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล

1.2 สมมติฐานของการวิจัย

1.2.1 โปรแกรมประมวลผลแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล สามารถประมวลผลและแสดงค่าผลลัพธ์ได้ถูกต้อง ครบถ้วน และรวดเร็ว

1.2.2 นักจิตวิทยาคลินิกมีความคิดเห็นต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ในระดับเห็นด้วย-เห็นด้วยอย่างยิ่ง

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ (1) นักจิตวิทยาคลินิกจากสถาบันราชานุกูลและโรงพยาบาลอุวะประสาทไทโยปถัมภ์ ที่ใช้แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ และใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล จำนวน 11 ราย และ (2) ระเบียบข้อมูลการสัมภาษณ์ของแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของ

ไวน์แลนด์ของผู้รับบริการที่ได้รับการประเมินด้วยแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ จาก นักจิตวิทยาคลินิก กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล จำนวน 30 ราย

2) กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบประสิทธิผลของโปรแกรม ประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล คือ (1) นักจิตวิทยาคลินิกจากสถาบันราชานุกูลและจากโรงพยาบาลยูประสาทไทโยปลัมภ์ ที่ใช้แบบ ประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ และใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรม กรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล จำนวน 5 ราย ที่ได้มาจากการเลือกแบบ เจาะจง และ (2) ระเบียบข้อมูลการสัมภาษณ์ของแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ของ ผู้รับบริการที่ได้รับการประเมินด้วยแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ จากนักจิตวิทยาคลินิก กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล จำนวน 10 ราย ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง

1.3.2 เครื่องมือการวิจัย

1) โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์ แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยกิจกรรมที่ให้นักจิตวิทยาคลินิกใช้ลงข้อมูลวัน-เดือน-ปีที่ทดสอบ วัน-เดือน-ปีเกิดของผู้รับการ ทดสอบ และผลรวมคะแนนดิบของพฤติกรรมกรรมการปรับตัวแต่ละด้านย่อยจำนวน 9 ด้านสำหรับผู้รับการ ทดสอบอายุ 6 ปีขึ้นไป และจำนวน 11 ด้านสำหรับผู้รับการทดสอบอายุต่ำกว่า 6 ปี

2) แบบประเมินความถูกต้อง ความครบถ้วน และระยะเวลาการประมวลผลการ ทดสอบของโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงาน จิตวิทยา สถาบันราชานุกูล แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 การประเมินความถูกต้องและความครบถ้วน ประกอบด้วยข้อคำถามแบบเลือกตอบ (Multiple choice) ชนิด 3 ตัวเลือก แบ่งเป็น 2 ด้านคือด้านความ ถูกต้อง จำนวน 12 ข้อ และด้านความครบถ้วน จำนวน 12 ข้อ และส่วนที่ 2 ระยะเวลาที่ใช้ในการประมวลผล โดยมีห้องบันทึกระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดในการประมวลผล ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในส่วนที่ 1 คือการประเมินความถูกต้องและความครบถ้วน ด้วยวิธีการหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดย ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการพิเศษที่เคยใช้แบบ ประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ทั้ง 3 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา

3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักจิตวิทยาคลินิก ต่อการใช้โปรแกรม ประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ตามวิธีการของลิเคอร์ท (Likert's scale) โดยกำหนดตัวเลือกของคำตอบเป็น 4 ระดับ รวม 4 ข้อ ตรวจสอบ คุณภาพของเครื่องมือ ด้วยวิธีการหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปให้ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการพิเศษที่ใช้แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัว ของไวน์แลนด์และใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ ทั้ง 3 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา

1.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง โดยเก็บข้อมูลดังนี้ 1) ในการศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลของโปรแกรม เพื่อประเมินความถูกต้อง ความครบถ้วน และระยะเวลาการประมวลผลการทดสอบ ระหว่างการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล กับการใช้คู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ เก็บข้อมูลจากระเบียนข้อมูลการสัมภาษณ์ของแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ของผู้รับบริการที่ได้รับการประเมินจากนักจิตวิทยาคลินิก กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ด้วยแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ จำนวน 10 ฉบับ เลือกตัวอย่างแบบเจาะจง ในช่วงเดือนมิถุนายน 2553 และ 2) ในการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักจิตวิทยาคลินิกจากสถาบันราชานุกูล และโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ ที่ใช้แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ และใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล จำนวน 5 ราย เลือกตัวอย่างแบบเจาะจง ในช่วงเดือนมิถุนายน 2553

1.4 สรุปผลการวิจัย

1.4.1 ผลการเปรียบเทียบความถูกต้อง ความครบถ้วน และระยะเวลาการประมวลผลการทดสอบระหว่างการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบทดสอบ VABS กับการใช้คู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ พบว่า เมื่อเทียบกับการประมวลผลโดยใช้คู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ โปรแกรมประมวลผลสำหรับสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ให้ผลลัพธ์การประมวลผลได้ครบถ้วนและถูกต้อง 100% ทั้ง 12 รายการ ประกอบด้วย 1) ผลการคำนวณอายุเป็น วัน-เดือน-ปี 2) ผลการรวมคะแนนดิบ 3) ผลการเทียบเป็นคะแนนมาตรฐาน 4) ผลการรวมคะแนนมาตรฐาน 5) ผลการเทียบเป็นคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมกรรมการปรับตัวในภาพรวม 6) ผลการหาระดับพฤติกรรมกรรมการปรับตัว 7) ผลการเทียบหาอายุ 8) ผลการหาค่าช่วงความเชื่อมั่นในแต่ละด้าน 9) ผลการเทียบหาค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ในแต่ละด้าน 10) ผลการเทียบหาคะแนนแบบสแตนไนน์ (Stanines) ในแต่ละด้าน 11) ผลการเปรียบเทียบเพื่อหาจุดแข็งและจุดอ่อนในแต่ละด้าน และ 12) ผลการเปรียบเทียบหาความแตกต่างของคะแนนมาตรฐานระหว่างด้านต่างๆ

1.4.2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระยะเวลา (นาทีก) ที่ใช้ในการประมวลผลแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ ระหว่างการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล กับการประมวลผลโดยใช้คู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ พบว่า ค่าเฉลี่ยของระยะเวลาที่ใช้ในการประมวลผลของโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูลและของการใช้คู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของระยะเวลาที่ใช้ในการประมวลผลของโปรแกรมประมวลผล สำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูลน้อยกว่าการประมวลผลโดยใช้คู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์

1.4.3 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักจิตวิทยาคลินิกต่อการใช้โปรแกรมประมวลผล สำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมของคะแนนความคิดเห็นต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูลในข้อ 1 (การใช้โปรแกรมฯ ช่วยให้ท่านประมวลผลการทดสอบได้เร็วขึ้น) ข้อ 2 (การใช้โปรแกรมฯ ช่วยลดขั้นตอนการประมวลผลการทดสอบ) และข้อ 3 (การใช้โปรแกรมฯ ช่วยป้องกันความผิดพลาดในการประมวลผลการทดสอบ) และ ข้อ 4 (ท่านใช้โปรแกรมฯ เป็นเครื่องมือสอบทานการประมวลผลการทดสอบของท่าน) อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

สรุปได้ว่า ผลการวิจัยครั้งนี้ตอบสมมติฐานในการวิจัย 2 ประการคือ

1. เมื่อเปรียบเทียบกับการประมวลผลโดยใช้คู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ให้ความถูกต้องและความครบถ้วน คิดเป็นร้อยละ 100 ครบทั้ง 12 รายการ และการประมวลผลการทดสอบโดยใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ใช้เวลาน้อยกว่าการประมวลผลโดยใช้คู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ทั้งโดยรวมและในรายข้ออยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

2. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้ (1) เพื่อเปรียบเทียบความถูกต้อง ความครบถ้วน และระยะเวลาการประมวลผลการทดสอบ ระหว่างการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล กับการประมวลผลโดยคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ และ (2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักจิตวิทยาคลินิกต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ประสิทธิภาพของโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของ ไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล

โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น พบว่า มีประสิทธิภาพเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ การที่โปรแกรมดังกล่าวสามารถประมวลผลและให้ผลลัพธ์การประมวลผลได้ถูกต้องและครบถ้วนทั้ง 12 รายการ ประกอบด้วย 1) ผลการคำนวณอายุเป็น วัน-เดือน-ปี 2) ผลการรวมคะแนนดิบ 3) ผลการเทียบเป็นคะแนนมาตรฐาน 4) ผลการรวมคะแนนมาตรฐาน 5) ผลการเทียบเป็นคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมกรรมการปรับตัวในภาพรวม 6) ผลการหาระดับพฤติกรรมกรรมการปรับตัว 7) ผลการเทียบหาอายุ 8) ผลการหาค่าช่วงความเชื่อมั่นในแต่ละด้าน 9) ผลการเทียบหาค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ในแต่ละด้าน 10) ผลการเทียบหาคะแนนแบบสแตนไนน์ (Stanines) ในแต่ละด้าน 11) ผลการเปรียบเทียบเพื่อหาจุดแข็งและจุดอ่อนในแต่ละด้าน และ 12) ผลการเปรียบเทียบหาความแตกต่างของคะแนนมาตรฐานระหว่างด้านต่างๆ อภิปรายได้ว่า โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ได้รับการออกแบบและพัฒนาตามองค์ประกอบ ขั้นตอน และกิจกรรมที่วางไว้ และได้กำหนดให้มีการทดสอบชุดคำสั่งและสอบเทียบผลลัพธ์ของชุดคำสั่งของโปรแกรมกับคู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ในระหว่างดำเนินการเขียนแต่ชุดคำสั่งของโปรแกรมเป็นระยะๆ จนมั่นใจว่าชุดคำสั่งของโปรแกรมให้ผลลัพธ์ที่ถูกต้อง สอดคล้องกับคำกล่าวของ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2531 : 127) ที่ว่า ถ้าเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้ผลการวัดที่แน่นอนคงที่มาก ไม่ว่าจะนำไปวัดกี่ครั้งก็ตาม แสดงว่าเครื่องมือนี้มีความเชื่อมั่นสูง ความเชื่อมั่นเป็นคุณสมบัติที่แสดงให้เห็นว่าเครื่องมืออื่นๆ ให้ผลการวัดที่สม่ำเสมอแน่นอน คงที่ เครื่องมือวัดใดที่สามารถให้ผลการวัดที่มีความเชื่อมั่นได้อย่างสมบูรณ์ แสดงว่าเครื่องมือนี้ไม่มีความคลาดเคลื่อนในการวัดเลย นอกจากนี้ยังมีการตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จากผู้เชี่ยวชาญในเรื่องแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2531 : 122) ที่ว่า ความเที่ยงตรงเป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่สุดของเครื่องมือที่แสดงให้เห็นว่าเครื่องมืออื่นๆ สามารถวัดในสิ่งที่ต้องการวัดหรือต้องการศึกษาได้ถูกต้องและครบถ้วนเพียงใด จากผลการศึกษาที่ได้ จึงพอที่จะสรุปได้ว่าโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล เป็นเครื่องมือที่มีความเชื่อถือได้ คือไม่มีความคลาดเคลื่อนในการประมวลผลเมื่อเทียบกับการประมวลผลโดยใช้คู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ และสามารถประมวลผลได้ตรงตามโครงสร้างของแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ ครบทั้ง 12 รายการตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยผู้ใช้เพียงคีย์ข้อมูล (1) วัน-เดือน-ปี ที่ทดสอบ (2) วัน-เดือน-ปีเกิดของผู้รับการทดสอบ และ (3) คะแนนดิบลงในช่องคะแนนดิบ (Raw score) ของแต่ละด้านย่อย หลังจากนั้นโปรแกรมฯ จะประมวลผลการทดสอบและแสดงค่าผลลัพธ์ให้ครบทุกรายการ นอกจากความถูกต้องและความครบถ้วนของผลการประมวลผลการทดสอบแล้ว ที่สำคัญโปรแกรม

ประมวผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล สามารถประมวผลได้รวดเร็วกว่าการประมวผลโดยใช้คู่มือสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ เนื่องจากการนำเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์มาใช้ จึงทำให้สามารถปรับปรุงกระบวนการประมวผลให้เป็นไปอย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น กล่าวได้ว่าโปรแกรมประมวผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล เป็นผลลัพธ์ของการปรับปรุงกระบวนการหรือวิธีทำงาน ที่เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “การปรับปรุงคุณภาพ” เพื่อให้การทำงานหรือบริการดีขึ้น เพิ่มประสิทธิภาพและปรับปรุงผลิตภาพให้สูงขึ้น ส่งผลให้นักจิตวิทยาสามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น สบายขึ้น รวดเร็วขึ้น ปลอดภัยมากขึ้น และทำให้คุณภาพการทำงานดีขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ วิฑูรย์ สิมะโชติ (2553) ที่กล่าวว่า โดยทั่วไปแล้ว การปรับปรุงคุณภาพของบริการให้ดีขึ้นมักจะอาศัย “การปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน” เป็นหลัก โดยเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานไปสู่สภาพที่ดีขึ้นกว่าเดิม หรือที่เรียกกันว่า “Change for better”

2.2 ความคิดเห็นของนักจิตวิทยาคลินิกต่อการใช้โปรแกรมประมวผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล

ความคิดเห็นของนักจิตวิทยาคลินิกต่อการใช้โปรแกรมประมวผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล พบว่า อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ การที่นักจิตวิทยาคลินิกมีความคิดเห็นต่อการใช้โปรแกรมฯ ดังกล่าวอยู่ในระดับเห็นด้วย-เห็นด้วยอย่างยิ่ง อภิปรายได้ว่า โปรแกรมฯ ดังกล่าวสามารถตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของผู้ใช้ คุณลักษณะของโปรแกรมฯ ดังกล่าวเป็นไปตามมาตรฐาน ผลลัพธ์ที่ได้ปราศจากข้อผิดพลาด และเกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อคุณภาพการทำงาน หากเปรียบโปรแกรมฯ ดังกล่าวเป็นผลิตภัณฑ์หรือบริการชนิดหนึ่ง การที่โปรแกรมฯ ดังกล่าวสามารถตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของผู้ใช้หรือผู้รับบริการ แสดงว่าโปรแกรมฯ ดังกล่าวนั้นต้องดี มีคุณภาพ ซึ่งตรงกับ อนุวัฒน์ สุขขุติกุล และจิรุตม์ ศรีรัตนบัลล์ (2543 : 4) ที่กล่าว คุณภาพหมายถึงการตอบสนองความต้องการที่จำเป็นของผู้ใช้ โดยขึ้นอยู่กับพื้นฐานของความถูกต้องตามมาตรฐานและความถูกต้อง ตรงตามความต้องการและความคาดหวังของผู้ใช้ และสอดคล้องกับ จิรุตม์ ศรีรัตนบัลล์ (2543 : 16) ที่ว่าคุณภาพหมายถึง คุณลักษณะของบริการที่เป็นไปตามมาตรฐานที่เหมาะสม ปราศจากข้อผิดพลาด ทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อคุณภาพชีวิต และตอบสนองความต้องการเป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้บริการ นอกจากนี้โปรแกรมฯ ดังกล่าวเป็นการนำเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์มาใช้ เทคโนโลยีที่มาแทนที่ดีกว่าวิธีการทำงานแบบเก่า ไม่ก่อให้เกิดปัญหา ส่งผลให้คุณภาพการดูแลรักษาดีขึ้น พลิกโฉมวิธีการบริหารจัดการองค์กรและบริการ ทำให้ประสิทธิภาพของบริการเพิ่มขึ้น ดังนั้น การที่นักจิตวิทยาคลินิกมีความคิดเห็นต่อโปรแกรมฯ ดังกล่าวในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งอาจสะท้อนถึงมุมมองที่มีต่อเทคโนโลยี (จิรุตม์ ศรีรัตนบัลล์, 2543-30; สรรวัช อัสวเรืองชัย, 2546: 13) ในด้านความ

ปลอดภัย (Safety) คนมีโอกาสมำพิดพลาดได้ เนื่องจากความบกพร่องด้านจิตใจ เช่น หลงลืม เหม่อลอย เหี่ยวย
ชา ไม่ระมัดระวัง ละเลย สะเพร่า เป็นต้น ในด้านสมรรถภาพและประสิทธิผล (Efficacy and effectiveness)
โดยเฉพาะในประเด็นของความสามารถในการวินิจฉัยในเชิงความน่าเชื่อถือ (Reliability) และความถูกต้อง
(Validity) และในเรื่องประสิทธิภาพ (Efficiency)

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ กลุ่มงาน
จิตวิทยา สถาบันราชานุกูล เป็นโปรแกรมสำหรับนักจิตวิทยาคลินิกที่ผ่านการฝึกการใช้แบบประเมิน
พฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ โดยใช้ run บน โปรแกรม Microsoft Office Excel 2007 และปฏิบัติตาม
คำแนะนำในการใช้โปรแกรม

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

-

เอกสารอ้างอิง

- นัตรมงคล น้ามาก. บทคัดย่อเรื่องการศึกษาพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของผู้ป่วยพัฒนาการช้ารอบด้าน (Pervasive Developmental Disorder: PDDs) โดยแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัว Vineland Adaptive Behavior Scales (VABS). Available from: <http://www.yuwaprasart.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=539124041&Ntype=7>,
- นพวรรณ ศรีวงศ์พานิช. ภาวะปัญญาอ่อน / บกพร่องทางสติปัญญา. ใน : พรรณพิมล วิปุลากร, นพวรรณ ศรีวงศ์พานิช, วีรยุทธ ประพันธ์พจน์, วนิดา ชนินทยทวงศ์, อารี เวชาคม, นิรมัย คุ่มรักษา, และคณะ. หนังสือที่ระลึกครบรอบ 50 ปี สถาบันราชานุกูล. กรุงเทพฯ : สถาบันราชานุกูล, 2553. 87-92.
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี. ถึงเวลาต้องปรับปรุงคุณภาพกันแล้ว. ใน : สมาคมส่งเสริมคุณภาพแห่งประเทศไทย. งานมหกรรมคุณภาพภาครัฐวิสาหกิจแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 21 และงานมหกรรมคุณภาพภาครัฐราชการและโรงพยาบาล ประจำปี 2553. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมคุณภาพแห่งประเทศไทย, 2553. 1-3.
- วิภาวี สาริรังกุล. บทคัดย่อเรื่องการศึกษาพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของผู้ป่วยเด็กอายุตั้งแต่แรกเกิด - 5 ปีที่มารับบริการที่ งานบริการผู้ป่วยนอก ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลศิริราช. Available from: http://tdc.thailis.or.th/tdc/browse.php?option=show&institute_code=126&bib=1032&doc_type=0,
- สมทรง สุวรรณเลิศ, ธารา ชินะกาญจน์, เสาลักษณ์ สุวรรณไมตรี, ภัทระ แจ็งศิริเจริญ, และ ยุวดี ชอบพัฒนา. มาตรฐานการประกอบโรคศิลปะ สาขาจิตวิทยาคลินิก. กรุงเทพฯ : กองการประกอบโรคศิลปะ กระทรวงสาธารณสุข, 2552.
- อุดม เพชรสังหาร. Health Services for Intellectually Disabled in Thailand. วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย ปีที่ 10 ฉบับที่ 1, 2545.
- อนุวัฒน์ ศุภชุตินุกูล และจิรุตม์ ศรีรัตนบัลล์. คุณภาพของระบบสุขภาพ. กรุงเทพฯ : บริษัทดีไซร์ จำกัด, 2543.
- American Associate of Mental Deficiency. In : Duanne SF, editor. Mental retardation in social context. Boston, University Press of American, 1989.
- American Association on Mental Retardation. Mental retardation : definition, classification, and systems of supports. Washington, DC. : American Association on Mental Retardation. 1992.
- American Psychiatric Association. Diagnostic and Statistic manual of mental disorders. 4th ed. Washington, DC.: American Psychiatric Press, 1994: 39-46.
- Beirne-Smith, Mary, Ittenbach, Richard F., and Patton, James R. Mental Retardation. 5th edition. Prentice-Hall, Inc, New Jersey : 1998.

International Statistical Classification of Disease and Related health problems. Vol. 1A. 10th rev ed. Geneva :

World Health Organization, 1992: 369-370.

Sara S. Sparrow, David A. Balla, and Domenic V. Cicchetti. Interview Edition Survey Form Manual :

Vineland Adaptive Behavior Scale. USA. : American Guidance Service, Inc., 1984.

Zeithaml, V.A., Berry, L.L. & Parasuraman, A. Communication and control process in the delivery of service quality. *Journal of Marketing*, 1988; April 52: 35-48.

ภาคผนวก

1. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
2. แบบสอบถามการวิจัยเรื่องประสิทธิผลของโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรม
การปรับตัวของไวน์แลนด์ (Vineland adaptive behavior scale: VABS) กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบัน
ราชานุกูล
3. คู่มือการใช้และตัวอย่างโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์
แลนด์ (Vineland adaptive behavior scale: VABS) กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. นางสาวชนิสา เวชวิรุฬห์ นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการพิเศษ สถาบันราชานุกูล
2. นางสาวอำไพ ทองเงิน นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานจิตวิทยา
โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์
3. นางอภิรัตน์ เกวลิน นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานจิตวิทยา
โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่องประสิทธิผลของโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมปรับตัวของไวน์แลนด์
(Vineland Adaptive Behavior Scale: VABS) กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุจริงปี

3. ระดับการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี ปริญญาโท อื่นๆ (ระบุ).....

4. ตำแหน่งในปัจจุบัน พนักงานราชการ ลูกจ้าง

ข้าราชการ (โปรดระบุตำแหน่ง/ระดับ)

นักจิตวิทยาคลินิก ปฏิบัติการ นักจิตวิทยาคลินิก ชำนาญการ

นักจิตวิทยาคลินิก ชำนาญการพิเศษ นักจิตวิทยาเชี่ยวชาญ

5. อายุการรับราชการปี

6. หน่วยงาน สถาบันราชานุกูล

โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของ

ไวน์แลนด์ (Vineland Adaptive Behavior Scale: VABS) กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล

รายการ	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. การใช้โปรแกรมฯ ช่วยให้ท่านประมวลผลการทดสอบได้เร็วขึ้น				
2. การใช้โปรแกรมฯ ช่วยลดขั้นตอนการประมวลผลการทดสอบ				
3. การใช้โปรแกรมฯ ช่วยป้องกันความผิดพลาดในการประมวลผลการทดสอบ				
4. ท่านใช้โปรแกรมฯ เป็นเครื่องมือสอบทาน (re-check) การประมวลผลการทดสอบของท่าน				

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินประสิทธิผลของโปรแกรมประมวลผล

สำหรับแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ (Vineland Adaptive Behavior Scale: VABS)

กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ตรงตามหมายเลขที่ให้ไว้โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน
ดังต่อไปนี้

คะแนนความครบถ้วน มีเกณฑ์ดังนี้

0 หมายถึง โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบทดสอบ Vineland Adaptive Behavior Scale (VABS)
กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ไม่มีการประมวลผลในข้อนี้เลย

1 หมายถึง โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบทดสอบ Vineland Adaptive Behavior Scale (VABS)
กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล มีการประมวลผลในข้อนี้ **ได้ไม่ครบถ้วน**

2 หมายถึง โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบทดสอบ Vineland Adaptive Behavior Scale (VABS)
กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล มีการประมวลผลในข้อนี้ **ได้ครบถ้วน**

คะแนนความถูกต้อง มีเกณฑ์ดังนี้

0 หมายถึง โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบทดสอบ Vineland Adaptive Behavior Scale (VABS)
กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ประมวลผลในข้อนี้ได้ **ไม่ถูกต้องเลย**

1 หมายถึง โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบทดสอบ Vineland Adaptive Behavior Scale (VABS)
กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ประมวลผลในข้อนี้ได้ **ถูกต้องบางส่วน**

2 หมายถึง โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบทดสอบ Vineland Adaptive Behavior Scale (VABS)
กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล ประมวลผลในข้อนี้ได้ **ถูกต้องทั้งหมด**

รายการประเมิน	ครบถ้วน			ถูกต้อง		
	0	1	2	0	1	2
1. ผลการคำนวณอายุเป็น วัน-เดือน-ปี						
2. ผลการรวมคะแนนดิบ						
- ด้านการติดต่อสื่อสาร						
- ด้านกิจวัตรประจำวัน						
- ด้านการเข้าสังคม						
- ด้านทักษะการเคลื่อนไหว						

รายการประเมิน	ครบถ้วน			ถูกต้อง		
	0	1	2	0	1	2
3. ผลการเทียบเป็นคะแนนมาตรฐาน						
- ด้านการติดต่อสื่อสาร						
- ด้านกิจวัตรประจำวัน						
- ด้านการเข้าสังคม						
- ด้านทักษะการเคลื่อนไหว						
4. ผลการรวมคะแนนมาตรฐาน						
5. ผลการเทียบเป็นคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมกำรปรับตัวในภาพรวม						
6. ผลการหาระดับพฤติกรรมกำรปรับตัว						
- ด้านการติดต่อสื่อสาร						
1) ด้านการรับรู้และเข้าใจภาษา						
2) ด้านการแสดงออกทางภาษา						
3) ด้านการเขียน						
- ด้านกิจวัตรประจำวัน						
1) ด้านกิจกรรมส่วนบุคคล						
2) ด้านการทำงานบ้าน						
3) ด้านพฤติกรรมในชุมชน						
- ด้านการเข้าสังคม						
1) ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น						
2) ด้านการเล่นและการใช้เวลาว่าง						
3) ด้านทักษะการจัดการ						
- ด้านทักษะการเคลื่อนไหว						
1) ด้านการทำงานของกล้ามเนื้อมัดใหญ่						
2) ด้านการทำงานของกล้ามเนื้อมัดเล็ก						
- ระดับพฤติกรรมกำรปรับตัวในภาพรวม						

รายการประเมิน	ครบถ้วน			ถูกต้อง		
	0	1	2	0	1	2
7. ผลการเทียบหาอายุ (Age Equivalent)						
- ด้านการติดต่อสื่อสาร						
1) ด้านการรับรู้และเข้าใจภาษา						
2) ด้านการแสดงออกทางภาษา						
3) ด้านการเขียน						
- ด้านกิจวัตรประจำวัน						
1) ด้านกิจกรรมส่วนบุคคล						
2) ด้านการทำงานบ้าน						
3) ด้านพฤติกรรมในชุมชน						
- ด้านการเข้าสังคม						
1) ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น						
2) ด้านการเล่นและการใช้เวลาว่าง						
3) ด้านทักษะการจัดการ						
- ด้านทักษะการเคลื่อนไหว						
1) ด้านการทำงานของกล้ามเนื้อใหญ่						
2) ด้านการทำงานของกล้ามเนื้อเล็ก						
- ระดับพฤติกรรมปรับตัวในภาพรวม						
8. ผลการหาค่าช่วงความเชื่อมั่นในแต่ละด้านที่ระดับ 90% CI, 95% CI, และ 99% CI						
9. ผลการเทียบหาค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ของแต่ละด้าน						
10. ผลการเทียบหาคะแนนแบบสแตนไนน์ (Stanines) ของแต่ละด้าน						
11. ผลการเปรียบเทียบเพื่อหาจุดแข็งและจุดอ่อน (Strengths and Weakness) ในแต่ละด้าน (domains)						
12. ผลการเปรียบเทียบหาความแตกต่างของคะแนนมาตรฐานระหว่างด้านต่างๆ (Pairwise Comparisons Between Domain Standard Scores)						

ระยะเวลาในการประมวลผล

เวลาเริ่มต้น..... เวลาสิ้นสุด.....เวลารวม.....นาที

คู่มือการใช้และตัวอย่างโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์
(Vineland adaptive behavior scale: VABS) กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล

แบบประเมินพฤติกรรมการปรับตัวของไวน์แลนด์ (Vineland adaptive behavior scale : VABS) นี้ เป็นแบบประเมินความสามารถในการปรับตัวทางสังคม พัฒนาขึ้นโดย Sara S. Sparrow, David A. Balla, และ Domenic V. Cicchetti ในปี ค.ศ. 1984 จากแบบประเมินความสามารถพฤติกรรมทางสังคม Vineland social maturity scale (VSMS) ของ Edgar A. Doll ที่สร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1965 ประกอบด้วยพฤติกรรมการปรับตัวจำนวนทั้งสิ้น 261 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้านใหญ่ 11 ด้านย่อย 52 categories ดังนี้

1. ด้านการติดต่อสื่อสาร (Communication domain) ประกอบด้วย 3 ด้านย่อย 12 category จำนวน 67 ข้อ ดังนี้

1.1 การรับรู้และเข้าใจภาษา (Receptive subdomain) ประกอบด้วย 3 category จำนวน 13 ข้อ คือ

1.1.1 Understanding จำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วย 1, 5, 6, 8, 11, 13, 23

1.1.2 Listening and attending จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 2, 10, 17, 49

1.1.3 Following instructions จำนวน 2 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 12, 27

1.2 การแสดงออกทางภาษา (Expressive subdomain) ประกอบด้วย 6 category จำนวน 31 ข้อ คือ

1.2.1 Pre-speech expression จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 3, 4, 7, 9, 18

1.2.2 Beginning to talk จำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 15, 16, 19, 21, 22, 24, 25

1.2.3 Interactive speech จำนวน 9 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 14, 20, 28, 29, 31, 36, 39, 42, 43

1.2.4 Using abstract concepts จำนวน 1 ข้อ คือข้อ 30

1.2.5 Speech skills จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 26, 32, 33, 34, 35, 40

1.2.6 Expressing complex ideas จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 46, 54, 64

1.3 การเขียน (Written subdomain) ประกอบด้วย 3 category จำนวน 23 ข้อ คือ

1.3.1 Beginning to read จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 37, 38, 44, 47, 50

1.3.2 Reading skills จำนวน 8 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 51, 52, 56, 58, 59, 62, 63, 66

1.3.3 Writing skills จำนวน 10 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 41, 45, 48, 53, 55, 57, 60, 61, 65, 67

2. ด้านกิจวัตรประจำวัน (Daily living skills domain) ประกอบด้วย 3 ด้านย่อย 16 category จำนวน 92 ข้อ ดังนี้

2.1 กิจกรรมส่วนบุคคล (Personal subdomain) ประกอบด้วย 6 category จำนวน 39 ข้อ คือ

- 2.1.1 Eating and drinking จำนวน 12 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 12, 14, 24, 47
- 2.1.2 Toileting จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 9, 16, 18, 19, 23, 34
- 2.1.3 Dressing จำนวน 9 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 13, 15, 20, 29, 31, 40, 43, 50, 62
- 2.1.4 Bathing จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 17, 28, 39, 44
- 2.1.5 Grooming จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 11, 25, 37, 65, 70
- 2.1.6 Health care จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 46, 63, 75

2.2 การทำงานบ้าน (Domestic subdomain) ประกอบด้วย 3 category จำนวน 21 ข้อ คือ

- 2.2.1 Housekeeping จำนวน 11 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 22, 27, 36, 51, 55, 58, 67, 73, 77, 78, 79
- 2.2.2 Kitchen chores จำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 33, 38, 41, 57, 66, 71, 83
- 2.2.3 Caring for clothes จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 80, 85, 89

2.3 พฤติกรรมในชุมชน (Community subdomain) ประกอบด้วย 7 category จำนวน 32 ข้อ คือ

- 2.3.1 Safety skills จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 8, 35, 42, 45, 49, 53
- 2.3.2 Telephone skills จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 30, 32, 48, 59, 69, 72
- 2.3.3 Money skills จำนวน 9 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 21, 54, 68, 74, 76, 81, 82, 88, 92
- 2.3.4 Time and dates จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 26, 52, 61, 64
- 2.3.5 Left-Right orientation จำนวน 1 ข้อ คือข้อ 56
- 2.3.6 Restaurant skills จำนวน 1 ข้อ คือข้อ 60
- 2.3.7 Job skills จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 84, 86, 87, 90, 91

3. ด้านการเข้าสังคม (Socialization domain) ประกอบด้วย 3 ด้านย่อย 19 category จำนวน 66 ข้อ ดังนี้

3.1 การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (Interpersonal relationships subdomain) ประกอบด้วย 8 category จำนวน 28 ข้อ คือ

- 3.1.1 Responding to others จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 1, 2, 3, 9
- 3.1.2 Expressing and recognizing emotions จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 5, 6, 7, 17, 24
- 3.1.3 Imitating จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 14, 19, 20
- 3.1.4 Social communication จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 15, 16, 25, 31, 53, 56

- 3.1.5 Friendship จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 22, 29, 37
 - 3.1.6 Thoughtfulness จำนวน 2 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 39, 52
 - 3.1.7 Belonging to groups จำนวน 2 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 33, 63
 - 3.1.8 Dating จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 64, 65, 66
- 3.2 การเล่นและการใช้เวลาว่าง (Play and leisure time subdomain) ประกอบด้วย 5 category จำนวน 20 ข้อ ดังนี้
- 3.2.1 Playing จำนวน 9 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 4, 8, 10, 11, 12, 13, 18, 21, 35
 - 3.2.2 Sharing and cooperating จำนวน 2 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 26, 28
 - 3.2.3 Television and radio จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 27, 48, 58, 60
 - 3.2.4 Hobbies จำนวน 2 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 54, 57
 - 3.2.5 Going places with friends จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 49, 61, 62
- 3.3 ทักษะการจัดการ (Coping skills subdomain) ประกอบด้วย 6 category จำนวน 18 ข้อ ดังนี้
- 3.3.1 Manners จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 23, 36, 38, 42, 47
 - 3.3.2 Following rules จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 30, 34, 43
 - 3.3.3 Apologizing จำนวน 2 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 32, 51
 - 3.3.4 Keeping secrets จำนวน 2 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 40, 46
 - 3.3.5 Controlling impulses จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 44, 45, 50
 - 3.3.6 Responsibility จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 41, 55, 59
4. ด้านทักษะการเคลื่อนไหว (Motor skills domain) ประกอบด้วย 2 ด้านย่อย 5 category จำนวน 36 ข้อ ดังนี้
- 4.1 การทำงานของกล้ามเนื้อขนาดใหญ่ (Gross motor subdomain) ประกอบด้วย 3 category จำนวน 20 ข้อ คือ
- 4.1.1 Sitting จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 1, 2, 6
 - 4.1.2 Walking and running จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 7, 10, 14, 15, 16, 24
 - 4.1.3 Play activity จำนวน 11 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 9, 11, 12, 18, 20, 21, 25, 27, 32, 35, 36
- 4.2 การทำงานของกล้ามเนื้อขนาดเล็ก (Fine motor subdomain) ประกอบด้วย 2 category จำนวน 16 ข้อ คือ
- 4.2.1 Manipulating objects จำนวน 9 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 3, 4, 5, 8, 17, 19, 22, 28, 33

4.2.2 Drawing and using scissors จำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วยข้อ 13, 23, 26, 29, 30, 31, 34

ขั้นตอนการประมวลผลสำหรับแบบประเมิน VABS โดยใช้คู่มือ Interview Edition Survey Form Manual: Vineland Adaptive Behavior Scale มีดังนี้

1. กำหนดหาอายุจริงของผู้รับการทดสอบ โดยนำเอาวัน-เดือน-ปีที่ทดสอบลบด้วยวัน-เดือน-ปีเกิดของผู้รับการทดสอบ ได้อายุจริงเป็น วัน-เดือน-ปี

2. นำคะแนนดิบของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละข้อของแต่ละด้านย่อยมาบวกเข้าด้วยกัน ได้เป็นคะแนนดิบรวมของพฤติกรรมการปรับตัวของแต่ละด้านย่อย (Subdomains) กรณีผู้รับการทดสอบอายุน้อยกว่า 6 ปี รวม 11 ด้าน กรณีผู้รับการทดสอบอายุมากกว่า 6 ปี รวม 9 ด้าน

3. นำคะแนนดิบรวมของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านย่อยที่ได้ ไปกรอกในช่องคะแนนดิบ (Raw Score) ในแบบ Vineland Adaptive Behavior : Interview Survey Form ของแต่ละด้านย่อย

4. นำคะแนนดิบรวมของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านย่อยบวกเข้าด้วยกัน ได้เป็นคะแนนดิบรวมของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้าน (Domains) กรณีผู้รับการทดสอบอายุน้อยกว่า 6 ปี รวม 4 ด้าน กรณีผู้รับการทดสอบอายุมากกว่า 6 ปี รวม 3 ด้าน

5. นำคะแนนดิบรวมของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านที่ได้ ไปเทียบหาคะแนนมาตรฐาน (Standard scores) ของแต่ละด้าน จากตาราง บี. 1 (Table B.1 Domain Standard Scores) ในหนังสือคู่มือ Interview Edition Survey Form Manual หน้า 153 – 224 ข้อมูลมีทั้งหมด 90 ตารางแบ่งตามช่วงอายุ สำหรับด้านทักษะการเคลื่อนไหว (motor skills) กรณีที่ผู้รับการทดสอบอายุเกิน 6 ปี ให้เปิดเทียบหาจากตาราง 5.3 (Table 5.3 Estimated Standard Scores Corresponding to Motor Skills) หน้า 110

6. นำคะแนนมาตรฐาน (Standard scores) ของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านที่ได้บวกเข้าด้วยกัน ได้เป็นคะแนนมาตรฐานรวม (Sum of Domain Standard Scores)

7. นำคะแนนมาตรฐานรวม (Sum of Domain Standard Scores) ที่ได้ไปเทียบหาคะแนนมาตรฐานพฤติกรรมการปรับตัวในภาพรวม (Adaptive Behavior Composite) จากตาราง B.2 (Table B.2 Standard Scores for Adaptive Behavior Composite) ในหนังสือคู่มือ Interview Edition Survey Form Manual หน้า 225 กรณีผู้รับการทดสอบอายุน้อยกว่า 6 ปี ใช้ช่อง “4 Domains Ages to 5-11-30” กรณีผู้รับการทดสอบอายุมากกว่า 6 ปี ใช้ช่อง “3 Domains Ages 6-0-0 and Older”

8. นำคะแนนดิบรวมของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านย่อยที่ได้ ไปเทียบหาระดับพฤติกรรมการปรับตัว (Adaptive Level) จากตาราง บี. 8 (Table B.8 Adaptive Levels for Subdomains) ในหนังสือคู่มือ Interview Edition Survey Form Manual หน้า 234-256 ข้อมูลมีทั้งหมด 90 ตารางแบ่งตามช่วงอายุ

9. นำคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้าน และคะแนนมาตรฐานพฤติกรรมการปรับตัวในภาพรวม (Adaptive Behavior Composite) ที่ได้ ไปเทียบหาระดับพฤติกรรมการปรับตัว (Adaptive

Level) จากตาราง ปี. 6 (Table B.6 Adaptive Levels for Domains and Adaptive Behavior Composite) ในหนังสือคู่มือ Interview Edition Survey Form Manual หน้า 232

10. นำคะแนนดิบรวมของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านย่อยที่ได้ ไปเทียบหาอายุพัฒนาการ (Age Equivalent) จากตาราง ปี. 11 (Table B.11. Age Equivalents for Subdomains) ในหนังสือคู่มือ Interview Edition Survey Form Manual หน้า 260-261

11. นำคะแนนดิบรวมของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านที่ได้ ไปเทียบหาอายุพัฒนาการ (Age Equivalent) จากตาราง ปี.10 (Table B.10 Age Equivalents For Domains) ในหนังสือคู่มือ Interview Edition Survey Form Manual หน้า 259

12. กำหนดหาอายุพัฒนาการของพฤติกรรมการปรับตัวในภาพรวม (Adaptive Behavior Composite) โดย

12.1 แปลงอายุพัฒนาการ (Age Equivalent) ของแต่ละด้าน จากหน่วยปีให้เป็นหน่วยเดือน (โดยคูณด้วย 12) แล้วนำผลลัพธ์ที่ได้ไปบวกกับหน่วยเดือนที่มีอยู่แล้ว

12.2 นำอายุพัฒนาการของแต่ละด้านที่แปลงหน่วยเป็นเดือนแล้วนั้นบวกเข้าด้วยกัน กรณีที่ผู้รับการทดสอบอายุต่ำกว่า 6 ปี หารด้วย 4 กรณีที่ผู้รับการทดสอบอายุ 6 ปีขึ้นไป หารด้วย 3 หากผลลัพธ์ที่ได้มีเศษเท่ากับหรือมากกว่า 5 ให้ปัดเศษขึ้น

12.3 นำผลลัพธ์ที่ได้แปลงกลับเป็นหน่วยปีอีกครั้ง โดยหารด้วย 12 ผลลัพธ์ที่ได้แสดงถึงอายุพัฒนาการของพฤติกรรมการปรับตัวในภาพรวม

13. หาค่าจุดแข็งและจุดอ่อน (Strengths and Weakness) ของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้าน รวม 4 ด้าน กรณีผู้รับการทดสอบอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี หรือรวม 3 ด้าน กรณีผู้รับการทดสอบอายุมากกว่าหรือเท่ากับ 6 ปี โดยบวกคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านเข้าด้วยกัน ได้เป็นคะแนนมาตรฐานรวม นำผลลัพธ์ที่ได้ไปหารด้วยจำนวนด้านที่นำมาบวกเข้าด้วยกัน ได้เป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานการปรับตัวรวม แล้วนำคะแนนมาตรฐานของแต่ละด้านไปลบด้วยค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานการปรับตัวรวมที่คำนวณได้ แล้วจึงนำผลต่างที่ได้ไปเทียบกับค่าความต่างมาตรฐานในตาราง ปี.14 (Table B.14 Domain Strengths and Weakness : Statistical Significance) ในหนังสือคู่มือ Interview Edition Survey Form Manual หน้า 263

14. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้าน ทีละคู่ (Pairwise comparisons) โดยนำคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านมาลบกันทีละคู่ แล้วนำผลต่างที่ได้ไปเทียบกับค่าความต่างมาตรฐานในตาราง ปี.16 (Table B.16 Domain Pairwise Comparison: Statistical Significance) ในหนังสือคู่มือ Interview Edition Survey Form Manual หน้า 266

15. หาค่า Standard error of measurement (Bands of Error หรือ Confidence levels) ของคะแนนมาตรฐานพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านและพฤติกรรมการปรับตัวในภาพรวม โดยนำคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านและคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมการปรับตัวในภาพรวม ตามช่วง

ระดับความเชื่อมั่นที่ระดับ 90, 95, หรือ 99 ตามช่วงอายุที่กำหนดในตาราง บี.3 (Table B.3 Bands of Error) ในหนังสือคู่มือ Interview Edition Survey Form Manual หน้า 226

16. หาค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile rank) และค่าตำแหน่งแบบสแตนไนน์ (Stanines) ของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านและพฤติกรรมการปรับตัวในภาพรวม โดยนำคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมการปรับตัวแต่ละด้านและพฤติกรรมการปรับตัวในภาพรวม ไปเทียบหาค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ และค่าตำแหน่งแบบสแตนไนน์ ในตาราง บี.4 (Table B.4 National Percentile Ranks and Stanines) ในหนังสือคู่มือ Interview Edition Survey Form Manual หน้า 227

	Low	Below average	Average	Above average	High
Percentile rank	≤ 3	4-21	23-75	77-95	≥ 96
Stanines	1	2-3	4-6	7-8	9

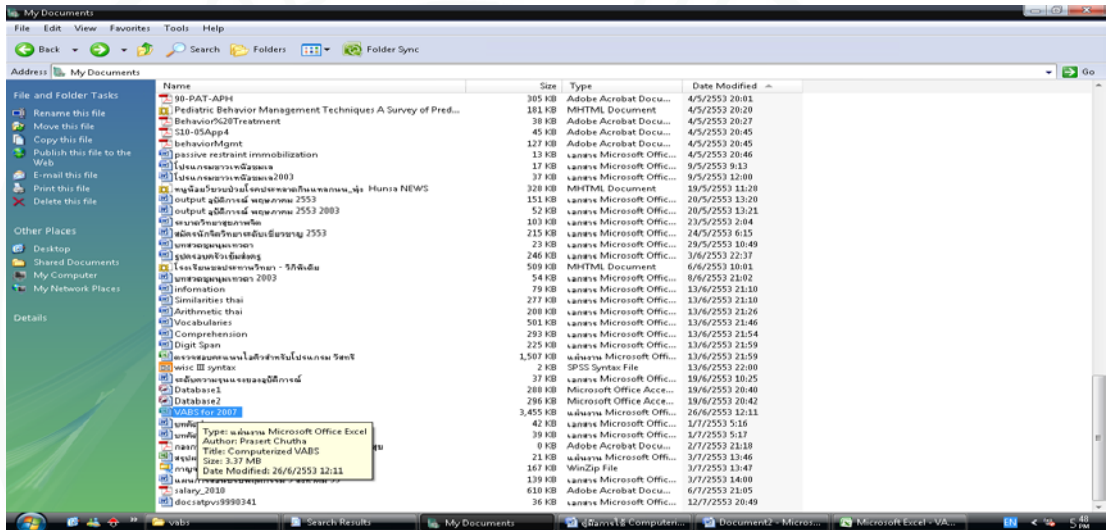
จากขั้นตอนการประมวลผลการทดสอบของ VABS นั้น โดยมาตรฐานขั้นต่ำ นักจิตวิทยาต้องดำเนินการอย่างน้อย 12 ขั้นตอน คือขั้นตอนที่ 1 – 12 หากจะวิเคราะห์และแปลผลการทดสอบให้ละเอียดยิ่งขึ้น นักจิตวิทยาต้องดำเนินการให้ครบทั้ง 16 ขั้นตอน

การประมวลผลโดยใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบประเมิน Vineland adaptive behavior scale (VABS) กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล

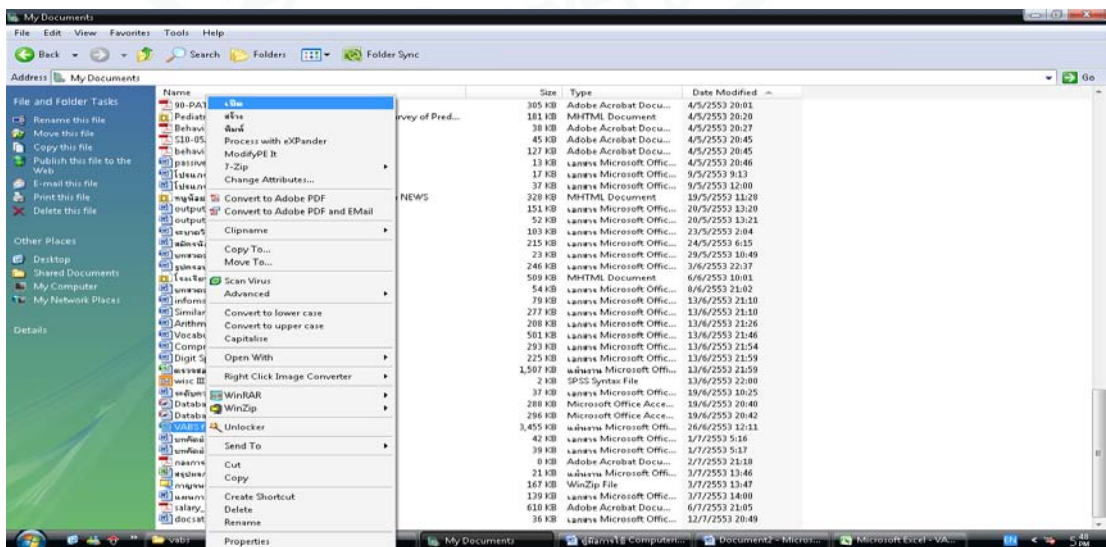
การประมวลผลโดยใช้โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบทดสอบ Vineland Adaptive Behavior Scale (VABS) กลุ่มงานจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล มีขั้นตอนในการดำเนินการคือ

1. เปิดโปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบทดสอบ Vineland Adaptive Behavior Scale (VABS) โดยใช้ mouse ชี้ไปที่ไฟล์ “VABS for 2007” แล้วดับเบิ้ลคลิกที่ปุ่มซ้ายของ mouse หรือใช้ mouse ชี้ที่ไฟล์ “VABS for 2007” แล้วคลิกที่ปุ่มขวามือของ mouse จะมีรายการให้เลือก โดยเลือก “เปิด” หรือ “Open”

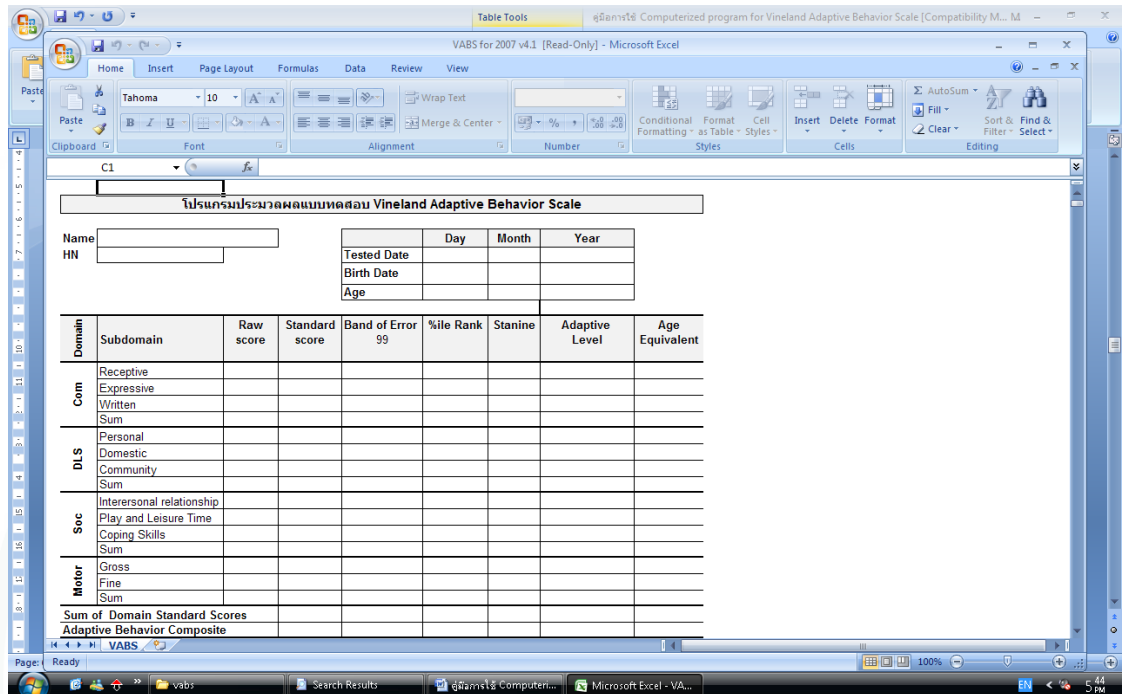
กรณีดับเบิ้ลคลิกที่ปุ่มซ้ายของ mouse

กรณีคลิกที่ปุ่มขวามือของ mouse

โปรแกรมประมวลผลสำหรับแบบทดสอบ Vineland Adaptive Behavior Scale (VABS) กลุ่มงาน
จิตวิทยา สถาบันราชานุกูลจะเปิดออกมาเป็นดังนี้

2. คีย์ข้อมูล ข้อมูลที่คีย์ ประกอบด้วย

2.1 ชื่อ-สกุล คีย์ลงในเซลล์กรอปสี่เหลี่ยมหลังคำว่า “Name”

Name

2.2 HN คีย์ลงในเซลล์กรอปสี่เหลี่ยมหลังคำว่า “HN”

HN

2.3 วัน-เดือน-ปีที่ทดสอบ และวัน-เดือน-ปีที่เกิด ให้คีย์ข้อมูลดังกล่าวลงในเซลล์ที่กำหนดไว้ โดยใช้เลขอารบิกทั้งหมด แล้วโปรแกรมจะคำนวณอายุ เป็น “วัน-เดือน-ปี” ให้

- วันที่ ให้ลงวันที่ทดสอบ/วันที่เกิดตามจริง โดยใช้คอลัมน์ “Day”
- เดือน ให้ใช้เลข 1 สำหรับเดือนมกราคม และเลข 12 สำหรับเดือนธันวาคม ตามลำดับ โดยใช้คอลัมน์ “Month”
- ปีให้ใช้ในรูปของ พ.ศ. โดยใส่ทั้ง 4 หลัก เช่น 2533 โดยใช้คอลัมน์ “Year”

	Day	Month	Year
Tested Date			
Birth Date			
Age			

2.4 คีย์คะแนนดิบรวมของแต่ละ Subdomain ตามที่ทดสอบได้ ลงในแถว “Raw Scores”

โดยใช้เลขอารบิกทั้งหมด Subdomain ใดที่ไม่ได้ทดสอบ ให้เว้นว่าง (ไม่ต้องคีย์ข้อมูลใดๆ ลงไป)

Domain	Subdomain/Sum	Raw score	Standard score
Com	Receptive		
	Expressive		
	Written		
	Sum		
DLS	Personal		
	Domestic		
	Community		
	Sum		
Soc	Interpersonal relationship		
	Play and Leisure Time		
	Coping Skills		
	Sum		
Motor	Gross		
	Fine		
	Sum		

3. การเลือกใช้ค่า Band Of Error หรือ Confidential Level

ให้คลิกที่เซลล์ในกรอบสี่เหลี่ยมสีแดงที่มีคำว่า “90%” “95%” หรือ “99%” เมื่อคลิกที่เซลล์ดังกล่าว จะปรากฏปุ่ม อยู่มุมขวาของเซลล์ เมื่อคลิกที่ปุ่มดังกล่าว จะปรากฏรายการให้เลือก ระหว่าง “90%” “95%” หรือ “99%”

95 ▼

Domain	Subdomain/Sum	Raw score	Standard score	Band of Error	%ile Rank
Com	Receptive			95	
	Expressive				
	Written				
	Sum				

หลังจากนั้นโปรแกรมประมวลแบบทดสอบ Vineland Adaptive Behavior Scale (VABS) จะประมวลผลการทดสอบให้และได้ผลลัพธ์ดังนี้

- 1) อายุจริงเป็น ปี-เดือน-วัน
- 2) ผลรวมคะแนนดิบรวมในแต่ละด้าน
- 3) ผลการเทียบหาคะแนนมาตรฐานในแต่ละด้าน
- 4) ผลการรวมคะแนนมาตรฐานแต่ละด้านเป็นคะแนนมาตรฐานรวมทั้งหมด
- 5) ผลการเทียบหาคะแนนมาตรฐานของพฤติกรรมการปรับตัวในภาพรวม
- 6) ผลการเทียบหาค่าระดับพฤติกรรมการปรับตัว
- 7) ผลการเทียบหาอายุพัฒนาการ (Age Equivalent)
- 8) ผลการคำนวณหาอายุพัฒนาการของพฤติกรรมการปรับตัวในภาพรวม
- 9) จุดอ่อนและจุดแข็ง (Strengths and Weakness) ของแต่ละด้าน
- 10) ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนระหว่างด้านที่ละคู่ (Pairwise comparisons)
- 11) ค่า Standard error (Bands of Error / Confidence levels)
- 12) ค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ของแต่ละด้าน
- 13) ค่าตำแหน่งแบบสแตนไนน์ (Stanines) ของแต่ละด้าน

นายประเสริฐ จุฑา
นักจิตวิทยาคลินิก ชำนาญการพิเศษ